

Tartalomjegyzék

Kérjük, kattintson a linkekkel ellátott címekre!

Ha az informatika borul, minden borul. Hol tart Magyarország kormányzati digitalizációja?	386–388
Brit cég vette meg az egyik legnagyobb magyar informatikai spin-offot	388–389
Már focizni is tud a mesterséges intelligencia, de még eléggé esetlen – videó	389
Így teheti tönkre egy popdal a laptopunkat – videó	390
A deepfake csalásokra céges szinten is érdemes felkészülni	390–391
A mérnökök változó szerepe a komplex kihívások évszázadában – Az Akadémia elnöke a 240 éves BME évnyitóján	391–392
A pusztító internet a naturizmust is legyalulja	393–394
Mit kér egy jó IT-szakember a cégétől? Pénzt, paripát, fegyvert	394–396
Telepítette valamelyik Chrome bővítményt ezek közül? Azonnal törölje, adatokat gyűjtenek önről	396
Mától a DMÜ felügyeli az állami informatikát	397
„Ez nem egy klasszikus értelemben vett könyvtár”	397–401
Hatalmas beruházással jön hazánkba a CATL	402
715 milliárd forintért megveszi a magyar állam és a 4iG a Vodafone Magyarországot	402–403
Alig van olvasó, a kutatókat pedig szinte kiűzik a nemzet könyvtárából	403–405
Esélyként kell tekinteni a fiatalok és idősek közötti digitális szakadékra	405–406
Gépi kézírásfelismerő modell készült az Országos Széchényi Könyvtárban	406–407
Szabályozná a mesterséges intelligenciát az Egyesült Királyság	407–408
Személyre szabott repülési információk mindenkinek	409
Több ok miatt kevés a nő az informatikában	409–410
Üllőn nyitotta meg első európai gyártóüzemét a Lenovo	410–411
A mesterséges intelligencia olyan veszélyes, mint az atombomba	412
Elárverezik Paul Allen műgyűjteményét	413

Ha az informatika borul, minden borul. Hol tart Magyarország kormányzati digitalizációja?

Nem túl rossz, de van hely a fejlődésre – röviden így foglalható össze Magyarország digitális versenyképessége, azonban van egy terület, ahol az eddigieken túl további komoly fejlődésre lenne lehetőség, ez pedig az állami szektor. A témával kapcsolatban a Microsoft Magyarországhoz fordultunk, az informatikai óriásnak ugyanis komoly tapasztalatai vannak a kormányzati digitalizációval kapcsolatban.

Szabó Péter, a Microsoft Magyarország ügyvezető igazgatója rámutatott, hogy Magyarország a környező országoknál jobban teljesít például digitális infrastruktúra – szélessáv, mobilinternet – és a digitális üzlet terén, míg a humántőkét tekintve körülbelül egy szinten van a régiós országokkal. A digitális kormányzat terén viszont volna mit fejleszteni, különösen, hogy ez az egyértelmű szempontokon túl akár az ország szuverenitását is befolyásolhatja. Az ügyvezető arra is rávilágított, hogy az EU által elfogadott digitalizációs szintet felmérő Digital Economy and Society Index (DESI) szerint hazánk a 27 uniós tagország közül a sereghajtók közé tartozik. „A DESI szerint viszont kifejezetten rosszul teljesítünk olyan területeken, mint a big data vagy a felhőszolgáltatások alkalmazása” – mutatott rá a szakember.

„Fontos üzenet, hogy napjainkban az informatika már tényleg olyan fontosságú területté vált, ami az ország versenyképességére is kihat” – figyelmeztetett Szabó Péter.

Szabó Péter szerint, bár a hazai államigazgatásban megfigyelhetőek komoly előrelépések, mivel nem egy homogén szervezetről van szó, még messze vagyunk például Észtország szintjétől. Az egyik legfontosabb fejlesztendő terület pedig a már említett felhőtechnológiák alkalmazása lenne, amivel egyszerre lehet csökkenteni az állami szervezetek informatikai költségeit, miközben lehetne javítani a haté-

konyságon és ellenállóbbá, rugalmasabbá lehetne tenni a természeténél fogva merevebb államigazgatást a jövő kihívásaival szemben. Utóbbi fontos kulcsszó, mivel napjainkban már ez az egyik fő szempont a kissé elcsépelet kifejezéssel, „jövőbiztosnak” nevezett fejlesztésekkel kapcsolatban.

„Érdeemes belegondolni, hogy az elmúlt három évben a világban zajló események milyen hatással voltak a döntéshozókra” – hívta fel a figyelmet Szabó Péter. „A világjárvány megjelenését követően hirtelen minden ügyfél egyből digitális, hibrid munkahelyeket akart létrehozni, amit pedig éveken át halogattak bevetni, mára olyan alapvetővé vált, hogy sok helyen nem tudják, de nem is akarják visszacsinálni. A szomszédos országokban történt események hatására voltak olyan ügyfeleink, akik pár nap alatt döntöttek el, hogy a teljes szerverfarmjukat a felhőbe költöztetik, mivel csak így tudták megőrizni adataik biztonságát. A konklúzió egyértelmű: egy ország biztonsága, versenyképessége szempontjából olyan dolgokra kell felkészülni, amiket nem lehet előre látni. Emiatt kulcsfontosságú a rugalmasság és az ellenállóképesség, különösen a kormányzati szektorban.”

„A rugalmasság a kiszámíthatatlan jövővel való megküzdés szempontjából, de a kiberbiztonság terén is egyre fontosabbá válik” – tette hozzá Szabó Péter. „A koronavírus előtt elképzelhetetlen lett volna, hogy egy ilyen léptékű problémát 6–12 hónap alatt megoldjanak. Most pedig az energiaválság okoz problémákat a világgazdaság szintjén, ami további kihívásokat jelent. A kormányoknak nem arra van szüksége, hogy előre azonosítható X, Y, Z probléma megoldására fel legyenek készítelve, hanem arra, hogy meglegyen a képességük előre nem azonosítható krízisek megoldására hirtelen, néhány hét, hónap alatt az emberi és anyagi erőforrások összeszervezésével.”

Szabó Péter, a Microsoft Magyarország ügyvezető igazgatója

Ennek kulcsát a jól szervezett informatika jelenti. A felhőtechnológiák ehhez nyújtanak stabil alapot: egy olyan digitális eszközkészletet, amelyben az egyes kormányzati szereplők, szervezetek azokhoz nyúlhatnak, amire épp szükségük van, ahelyett, hogy bonyolult és költséges infrastruktúrát tartanának fenn, amelyet nem használnak ki, illetve a folyamatos frissítésére és karbantartására sem emberálmányuk, sem anyagi forrásaik nincsenek. A felhőmegoldások ezzel szemben jóval kedvezőbb, előfizetéses modellben használhatóak, ráadásul ott a lehetőség, hogy ha valamilyen állami szolgáltatással kapcsolatban hirtelen megnövekszik a kereslet, a rugalmas skálázhatóságnak köszönhetően úgy lehet kiszolgálni az állampolgárokat, hogy a legfontosabb pillanatokban sem omlik össze az állami szolgáltató weboldala vagy adatbázisa. Ott van például a felvételi pontszámok esete: az adott weboldal az év 95 százalékában kihasználatlan, vagy csak minimális forgalmat bonyolít, míg a pontszámok kihirdetésekor gyakran elérhetetlenné válik a túlterheltség miatt. Ha mindez a felhőben működik, a terhelés növekedésével fokozatosan kapcsolódik

be az az extra informatikai háttérkapacitás, amire szükség van. Miután pedig mindenki megnevezte a pontszámokat, ezeket a kapacitásokat hasonló módon le lehet kapcsolni, hiszen már nincs rájuk szükség. „Karácsony környékén lehet találkozni hasonlóval, amikor a kisebb webshopok összeomlanak a vásárlók rohamától” – mondta Szabó Péter. „Hiába ruháznak be költséges hardverekbe, a több milliós forgalmat nem tudják kezelni. Akik viszont a felhőben működnek, meg sem érzik az ilyesmit, mert van egy szinte a végtelenségig skálázható kapacitás és feldolgozási sebesség, nem beszélve a kiberbiztonsági oldalról. Itt egy ügyvezető hiperskálázott felhőről beszélünk, ami olyan léptékű, hogy globális szinten működhet csak jól – a méretgazdaságosság miatt. Ugyanakkor nagyon is érthető igény, ha a kormányok számára elengedhetetlen a biztonság és a kontroll az érzékeny adatok felett. Mi olyan megoldásokat fejlesztünk, amelyekkel erre is megvan a lehetőség.”

Mit nyújt a Microsoft Cloud for Sovereignty?

Július közepén jelentette be a Microsoft a kifejezetten kormányzatok számára kifejlesztett felhőmegoldását, a Microsoft Cloud for Sovereignty-t. A digitális transzformációt elősegítő platform annak felismerése nyomán született, hogy a digitalizáció jelentősége annyira megnövekedett, hogy immár a szuverenitásra gyakorolt hatásával is foglalkozni kell.

Ennek megfelelően a szolgáltatás természetesen teljes mértékben megfelel a GDPR előírásainak, emellett azonban lehetővé teszi, hogy az egyes kormányok által feltöltött adatok feletti kontroll megmaradjon az állami szereplőknél, sőt, magukat az adatokat sem helyezik át fizikailag Európán kívüli szerverekre. A Microsoft Government Security Program (GSP) keretében az ország kiberbiztonságának felelősségét viselő állami szervezetek bepillantást kaphatnak a Microsoft felhőszolgáltatása, az Azure folyamataiba, és akár az operációs rendszerek forráskódját is vizsgálhatják. A programnak jelenleg körülbelül 45 ország a tagja.

„A felhővel az informatika felnőtt – minden, ami előtte volt az a gyerekkor” – tette hozzá Szabó Péter. „A felhő arról szól, amiért az informatika létrejött: a felhasználók igényeinek a kiszolgálására és arra, hogy nekik ne kelljen a technológiai résszel törődni. Pont ezért tud rugalmas lenni a felhőalapú működés, mert akár üzleti szféráról, akár a kormányzati működésről van szó, nem kell elveszni a részletekben. Ha indokolt, kifejezetten a kormányzati információbiztonsági követelményeknek megfelelő módon is ki lehet alakítani felhőmegoldást, olyan Microsoft-technológiák és eljárások alkalmazásával, amelyek az adott országok szuverenitását szolgál-

ják. Hiszen ha nem védenénk a kormányzati adatokat a legmagasabb szinteken, akkor veszélybe kerülne a kormányzat működőképessége, amivel nemcsak az ország versenyképessége szenvedne hátrányt, hanem akár az ország önrendelkezése is.”

Az oldalon elhelyezett tartalom a Microsoft Magyarország megbízásából a HVG BrandLab közreműködésével jött létre. A tartalom előállításában a HVG hetilap és a hvg.hu szerkesztősége nem vett részt.

Válogatta: Fonyó Istvánné

Forrás: www.hvg.hu

Brit cég vette meg az egyik legnagyobb magyar informatikai spin-offot

Lezárult a BME-sek által alapított AutSoft Zrt. felvásárlási folyamata. A brit Zenitech transzformációs technológiai vállalat szeptember elsején került birtokon belültre.

Felvásárolta az AutSoftot a brit Zenitech transzformációs technológiai vállalat, jelentették be a felek szeptember elsején. Az Autsoftot eredetileg a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME) alapította, és 2014-ig résztulajdonosa is volt. A kapcsolat azonban továbbra is szoros volt, mert a vállalat fő tulajdonosai az egyetem Villamosmérnöki és Informatikai Karán működő Automatizálási és Alkalmazott Informatikai Tanszékének oktatói maradtak. A cég operatív irányításába azonban közvetlenül nem folytak bele.

Mára a vállalat jelentős szoftverfejlesztési műhellyé nőtte ki magát: közel 150 alkalmazottat foglalkoztatnak, többségében fejlesztőket. 2021-

ben a cég árbevétele meghaladta a 2 milliárd forintot. A vállalat – nem kis részben a tulajdonosok miatt –, azonban részben továbbra is egyfajta kutatási-fejlesztési műhelyként működött. Több projektjükhöz kaptak támogatást a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivataltól. Legutóbb pedig a brit Brexit Adjustment Reserve – Brexit Alkalmazkodási Tartalék című pályázaton indultak sikerrel.

Májusban jelent meg a Zenitech

A Zenitech 2022 májusában jelentette be vásárlási szándékát. A 2015-ben, szoftverfejlesztők alapította brit cég 2021-ben nyitotta első magyarországi technológiai központját Miskolcon. Az Autsoft felvásárlását fontos lépésnek tartja itteni jelenléte megerősítésében. A vállalat és az egyetem között továbbra is szorosan marad a kapcsolat, írja a felvásárlásról kiadott közlemény: a K+F területén és piaci projektekben egyaránt együttműködnek.

„A Zenitech-kel kötött megállapodás kiváló lehetőség az AutSoft számára. Biztosítja a vállalat sikeres jövőjét, és erősíti vezető szerepét a fejlesztés és az innováció területén egyaránt. Ugyanakkor új lehetőséget nyit a vállalat tudásának kamatoztatására

a globális piacon is. Az AutSoft csapata a jövőben még több nemzetközi ügyféllel dolgozhat együtt, egy növekvő és fejlődő szervezet égisze alatt” – mondta *Charaf Hassan*, az AutSoft egyik alapítója.

A Zenitech várhatóan viszonylag zökkenőmentesen tudja majd integrálni struktúrájába a magyar vállalatot, mivel hasonló módon dolgoznak. A brit cég vállalatoknak fejleszt és szállít egyedi igények-

hez igazított rendszereket. A UX- és szolgáltatás-tervezéstől az automatizáláson és a mesterséges intelligencia-megoldások fejlesztésén át a rendszerintegrációig terjed a tevékenységük.

A felvásárlási ügylet értékét a felek nem közölték.

Válogatta: *Fonyó Istvánné*

Forrás: www.bitport.hu

Már focizni is tud a mesterséges intelligencia, de még eléggé esetlen – videó

A DeepMind mérnökei egy tanulóalgoritmus segítségével érték el, hogy a mesterséges intelligencia azt is megtudja mondani, mikor hova megy a labda.

A **DeepMind** nevű mesterséges intelligenciát korábban már két táblajátékra is kiképezték a mérnökök: a sakkra és a góra. Utóbbi azért is érdekes, mert olyan jól sikerült, hogy a világ legjobb játékosa, a dél-koreai *Li Sze Tol* 2019-ben azért jelentette be a visszavonulását, mert **nem tudta feldolgozni, hogy a gép megverte őt.**

A cég mérnökei most egy újabb, a fentiekől teljesen eltérő játékra képezik ki az algoritmust: megtanítják focizni.

A **Science Robotics** című tudományos lapban nemrég jelent meg a vállalat ezzel kapcsolatos publikációja. Ebben egy olyan módszerről írtak, amivel a mesterséges intelligencia meg tudja tanulni, miként kell kezelni a fizikai testeket.

A tanuló algoritmus az emberek segítségével rögzített mozgásokat tanulmányozza, majd igyekszik azokat minél pontosabban levenni. A fenti

videóban szereplő mozdulatok egyelőre ugyan esetlennek tűnnek, ám az, hogy a karakterek egyáltalán megmozdulnak, a mesterséges intelligenciának köszönhető.

Ahhoz, hogy a virtuális foci minél valóságosabb legyen, a gépnek olyan helyzetekre is fel kell készülnie, mint a csúszós felület, vagy érintkezés más testekkel/tárgyakkal, de azt is meg kell tanulnia, mi az a gravitáció. A cél egyelőre nem az, hogy megtanítsák a robotokat focizni, hanem az, hogy kitalálják, miként lehet a szoftvert az eredmények előrejelzésére optimalizálni.

A tanítás elején a szoftver még alig tudja mozgatni a karaktereket a terepen, ám mivel minden gól után jutalmaz a rendszer, így nagyjából 50 óra alatt sikerült felállítani a figurákat, többnapos edzés után pedig már azt is elkezdte megjósolni a mesterséges intelligencia, hogy hova megy a labda, és hogyan fog reagálni az ellenfél játékosa.

A lényeg tehát, hogy a mesterséges intelligencia megtanulja a karaktereket mozgatni és a különböző kimeneteket előre megjósolni. A fenti mozgáshoz például több ezer órányi videót kellett elemeznie a DeepMindnek, és abból építette fel az eredményt.

Válogatta: *Fonyó Istvánné*

Forrás: www.hvg.hu

Így teheti tönkre egy popdal a laptopunkat – videó

A Deutsche Welle legújabb videója azt mutatja meg, miként válhat fegyverré akár egy dal is a kiberbűnözők kezében.

Néhány hete egy érdekes történetről számolt be *Raymond Chen*, a Microsoft fejlesztője, aki 25 éve dolgozik a Windows-rendszerek elkészítésén.

A szakember szerint volt olyan alkalom, amikor a Window XP-t futtató laptopok minden ok nélkül összeomlottak, amikor valaki elindította *Janet Jackson Rhythm nation* című dalát.

Bár a dal ma már nem jelent fenyegetést, a kiberbűnözők magát az eljárást felhasználhatják arra, hogy feltörjenek egy adott számítógépet. A témáról a Deutsche Welle készített videót.

Válogatta: Fonyó Istvánné

Forrás: www.hvg.hu

A deepfake csalásokra céges szinten is érdemes felkészülni

A mélyhamisításra szolgáló eszközök egyre fejlettebbek, sőt akár szolgáltatásként is igénybe vehetők, ezzel párhuzamosan pedig egyre nagyobb károkat képesek okozni.

A digitalizációval a **deepfake hamisítványokból** is olyan támadási vektor lett, amelyek egyformán komoly kihívást jelentenek a vállalkozások és a fogyasztók számára. Az emberek tudásszerzési módját imitáló deep learning algoritmusok már hatalmas adatkészletekből, emberi felügyelet nélkül is tanulhatnak, és egyre meggyőzőbb videó- vagy hangfájlokat hoznak létre valamilyen harmadik fél megszemélyesítésével. A dolognak termé-

szetesen vannak legitim és illegitim alkalmazásai is, de a **társadalomra jelentett fenyegetés** ma már valós a benne rejlő **befolyásolási lehetőségek miatt**, és az üzleti vállalkozásokra nézve is növekvő veszélyt jelentenek.

A VentureBeat egyik szakértői cikkének szerzője négy ilyen fontos kockázatot is azonosít, amelyek közül az első a zsarolás, például a hamisított, kompromittáló felvételek közzétételével egy vállalati vezetőről. Ehhez hasonlóan kártékonyak lehetnek azok a csalások, amelyek során ugyancsak deepfake technológiákat használnak az alkalmazottak és/vagy ügyfelek utánzásához, ezen keresztül pedig a vállalati rendszerekhez, adatokhoz vagy pénzügyi erőforrásokhoz való hozzáféréshez. A mélyhamisítás felhasználható ezen kívül a biometrikus adatokra épülő hitelesítés manipulálására, de külön kategóriát képez a vállalatok presztízsének rombolása is.

Az üzleti vállalkozásokat ezek közül nyilván a csalások lehetősége aggasztja a leginkább, miután a bűnözők is leginkább ilyen céllal vetik be a deepfake eszközöket az adathalászat vagy a fiókok átvételére irányuló kísérletek támogatására, ami az új védekezési technikák (például a többszörös hitelesítés és visszahívás) bevezetése miatt egyre nehezebb feladat. A deepfake eszközök ráadásul már szolgáltatásként is elérhetővé váltak a dark weben, így olcsóbban és korlátozott technikai tudással is kezelhetők, miközben az emberek ontják magukból az online képeket és videókat, hozzájárulva a mélytanuló algoritmusok hatékonyabbá tételéhez.

Később már késő lesz

A cikk szerint a vállalati biztonsági csapatoknak három alapvető módszerrel kell tisztában kell lenniük. Az egyik az úgynevezett ghost faud, amikor a deepfake anyagok révén elhunyt személyek adatait használják fel hitelkártya-csalásokhoz vagy mondjuk kölcsönök felvételéhez. Egy másik a szintetikus személyazonosságok bevetése, ilyenkor a csalók sok különböző személy adataiból hoznak létre egy nem létező perszónát, amit aztán tranz-

akciók végrehajtására használnak. Végül ott vannak a lopott személyazonosságokra épülő átverések, ahol a mélyhamisítással a különféle alkalmazásokon keresztül próbálnak pénzt kicsalni maguknak.

Nagy horderejű és költséges deepfake csalások már eddig is előfordultak, a mélyhamisításokat pedig egyre nehezebb lesz kiszűrni, ahogy a technológia és [annak kreatív alkalmazásai](#) is egyre fejlődnek, sőt a jövőben elterjednek majd az avatárok is a szolgáltatások széles skálájának eléréséhez. A vállalkozásoknak ezért már most el kell kezdeniük a felkészülést, és a biztonsági csapatoknak is érdemes naprakésznek lenniük az észlelés és más innovatív technológiák fejlődésében, a szimulációkban és a válaszintézkedések kidolgozásában, a felhasználók oktatásában vagy akár a biztosítások területén: a veszély növekedésével ugyanis valószínű, hogy a biztosítók is egyre többféle lehetőséget kínálnak majd ügyfeleiknek.

[Részletek a VentureBeat cikkében »](#)

Válogatta: Fonyó Istvánné

Forrás: www.bitport.hu

A mérnökök változó szerepe a komplex kihívások évszázadában – Az Akadémia elnöke a 240 éves BME évnyitóján

Freund TamásFotó: : Geberle Berci / BME

A mérnöki tudományok korunkban betöltött meghatározó helyéről, valamint a napjaink összetett problémáira adandó, technikai megoldásokon alapuló mérnöki válaszok jelentőségéről is beszélt a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem tanévnyitóján a Magyar Tudományos Akadémia elnöke. Freund Tamás szerint fontos, hogy a fiatal mérnökök személyes érvényesülésük mellett a társadalom és a nemzet iránt is felelősséget is érezzenek.

Az MTA elnöke az egyetem központi épületében rendezett pénteki évnyitón az idén 240 éves intézmény történetének egyik legfontosabb tanulságának és a magyar mérnökök világraszóló eredményei egyik titkának azt nevezte,

„**hogy mérnökeink akkor és ott tudták leginkább a közjót, a kormánycélokat és az emberiséget szolgálva betölteni hivatásukat, ahol és amikor az egyetem és a kormányzat kapcsolatában a kölcsönös tisztelet és lojalitás érvényesült.**”

Az Akadémia elnöke emlékeztetett arra, hogy korábban a társadalmi szükségletek és az azokat közvetítő piaci folyamatok és kormányzati elvárások főleg egy-egy adott mérnöki szakterületet állítottak kihívás elé.

„A 21. században azonban a komplex kihívások a jellemzőek: a klímaváltozás, a fenntarthatatlanná váló energia- és vízszolgáltatás, a megroppanó szociális és egészségügyi ellátás, a közoktatás megújítása, a növekvő gazdasági egyenlőtlenség, a biztonsági és adatvédelmi fenyegetések. Ezekre a technikai megoldásokat továbbra is a mérnökök szolgáltatják, azonban csak akkor válhatnak valóra, ha alkotóik szorosan együtt tudnak dolgozni más tudományterületek képviselőivel és az alkalmazási területeken járatos szakemberekkel.”

Freund Tamás köszöntője [ide kattintva](#) olvasható.

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen 5000 új elsőéves hallgató kezd meg tanulmányait. *Czigány Tibor* rektor őket köszöntve azt mondta: „A Műegyetem büszke arra, hogy az ország legjobb középiskolás diákjai jelentkeznek ide, akiket kezdettől fogva egyenrangú kollégaként

kezelünk.” Hozzátette: „Őnök idén indulnak el azon az úton, amelyen egykor *Gábor Dénes*, *Oláh György* és *Wigner Jenő*, korábbi műegyetemi diákok, akik teljesítményüknek köszönhetően Nobel-díjat kaptak.”

Az eseményen *Sir Konstantin Novoselov*, a Manchesteri Egyetem Nobel-díjas professzora a BME Szenátusa és a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság által odaitélt Neumann János professzori címet vette át.

A grafénkutatási eredményeiért Nobel-díjjal elismert kutató szintén köszöntötte a BME diákjait. A világhírű tudós szeptember 5-én előadást is tart a Műegyetemen.

A rendezvényen elhangzott, hogy a Műegyetemet ma a nemzetközi rangsorokban az első számú magyar műszaki képzőhelyként jegyzik, globálisan a világ egyetemeinek első 2–5%-ában foglal helyet, ugyanakkor a tudományterületi és szakterületi rangsorokban több képzése is a legjobb 1%-ban van. Szeptemberben az építményinformatika mérnöki, valamint az űrmérnök mesterszakokon is megkezdődik a képzés, amelyeket Magyarország elsőként a Műegyetem hirdetett meg.

A tanévnyitó ünnepség a BME 240. évfordulós ünnepi eseménysorozatának része volt. A Műegyetem első elődintézménye, az Institutum Geometricum hivatalos megalapítására 1782. augusztus 30-án került sor, ezen a napon írta alá II. József az alapító rendeletet. A BME első elődintézményének alapítási évfordulóját és közel két és fél évszázados történetét rendezvénysorozattal ünnepli.

Válogatta: Fonyó Istvánné

Forrás: www.mta.hu

A pusztító internet a naturizmust is legyalulja

A dánok, akik a szabad testkultúra legnagyobb hívei voltak, már a monokíniról is kezdenek leszokni. A bűnös pedig nem más, mint az internet. Újabb csapás a magánszféránkra.

Csökken a szabad testkultúrának (nudizmus, németeknél FKK vagy freikörperkultur) fenntartott nyilvános terek népszerűsége. És hogyan jön ez a téma egy informatikai témákkal foglalkozó portálra? Egyszerű: a népszerűségvesztés első számú okozója az internet. Pontosabban az a folyamat, ahogy az internet módosítja a valósághoz, mindennapi életünkhöz és önmagunkhoz való viszonyunkat, derül ki a The Atlantic egy cikkéből.

A változások talán Dániában a legszembetűnőbbek. A dánoknak ugyanis még a skandináv viszonyok között is kiemelkedően laza (volt) a viszonya a meztelenséghez: nem korlátozzák törvények, így mindenki ott sütteti pucéran a testét, ahol akarja - parkban, a koppenhágai kikötő egy forgalmasabb részén, esetleg a strandon...

Ez azonban látványosan változik. Míg harminc éve a nők többsége legalább a topleszt bevállalta, egyre kevesebben élnek ezzel a joggal. *Torben Larson*, a dán naturisták szövetségének elnöke, szomorúan nyilatkozta a lapnak, hogy a fiatalabb generációt sokkal kevésbé érdekli már a meztelen napozás-fürdőzés, mint az idősebbeket. De más európai országokban is visszaszorulóban van a naturizmus: a francia nők körében a topless népszerűsége 2021-ben négy évtizedes mélypontra süllyedt, és hasonló tendenciát mértek az Egyesült Királyságban, Németországban, Olaszországban és az USA-ban is (utóbbi ország egyébként is konzervatívabban viszonyul a szabad testkultúrához). Ezzel párhuzamosan változik ezeknek a tereknek

a közönsége: a 70-es években a kevésbé tehetős fiatalok, ma inkább az idősebb generáció körében népszerűek az ilyen helyek.

Az internet tudatformáló hatásának miniatűr lenyomata

Az okok egy része társadalmi. A témával foglalkozó kutatók részben azzal hozzák összefüggésbe a jelenség visszaszorulását, hogy nőtt a nyilvános meztelenséggel szemben kevésbé toleráns kultúrákból és vallásokból származó emberek száma Európában és Amerikában. Az egészséges életmóddal kapcsolatos tudás változása szintén hasonló irányba hatott: a 70-es években még kevesebbet foglalkoztak a bőrrák kockázatával.

De abban szinte minden szakértő egyetért, hogy a legfontosabb tényező az internet. Részben a felnőtt tartalmak szabadabb hozzáférhetősége, részben a magánélet védelmével kapcsolatos viszony változása miatt. Az internet előtti időszakban a nyilvános naturista strandok, kempingek szigorúan védték vendégeik intim szféráját, például kategorikusan tiltották a fényképezést.

Az okostelefonok és az internet, a folyamatos konnektivitás általánossá válása azonban mindent megváltoztatott: a fényképezés és a fotók terjesztése szinte ellenőrizhetetlenné vált, így gyakorlatilag felszámolódtak a „privát nyilvános terek”. Ami nyilvános helyen történik, pillanatok alatt felkerülhet az internetre, amivel az Y (millenniumi) és Z generáció már teljesen tisztában van, ezért óvatossággal dobja le a textilt.

Persze van szerepe annak is, hogy az internet tele van meztelenséggel. Konkrétan annak, hogy a Pornhubtól az Instagramig a fiatalok a meztelen vagy félmeztelen felvételek olyan mennyiségével találkozhatnak, ami a korábbi generációk számára elképzelhetetlen volt. Emiatt sokkal kevésbé izgalmas egy naturista helyen eltöltött délután.

Az online képek komoly hatást gyakorolnak az emberek testképére. Az online meztelenség, amely a technológiai lehetőségek miatt jellemzően erősen

Életkép az 1969 és 1977 között a Hawaii-hoz tartozó Kauai szigeten működő hippie kommuna életéből. Mint a [Buzzfeed írja](#), a közösségben sokan hódoltak a naturizmusnak

megszépíti a valóságot, negatívan hatott a kollektív testképükre. Egyre többen érzik úgy, hogy a hús-vér emberi test (ránckok, narancsbőr stb.) megmutatása félelmetes, ezért kevésbé érzik jól magukat pucéran. Pedig a naturizmus éppen hogy segítené helyreállítani a természetes testképhez való viszonyunkat, hogy leszámolhassunk az irreális elvárásokkal, mondta egy kutató a lapnak.

A közösségi média folyamatosan közszemlére tesz

A hippikorszakban a nyilvános meztelenkedés a modern társadalom kizsákmányolásának és korlátainak elutasítása volt, a nők esetében egyfajta lázadás a női testet szexualizáló és árucikké tevő kultúra ellen. De ez az attitűd elveszett. Amerikában sok fiatal nő már nem érzi, hogy a nyilvános meztelenkedés bármilyen felszabadulást jelent. Sőt a fiatalok többsége szerint ma a meztelenség szexualizálja és teszi árucikké a (női) testet, ezért el is utasítják. Ellenőrzésük alá akarják vonni, hogy a világ milyen képet lásson róluk, és ezt a telefonjukon keresztül vélik megvalósíthatónak.

A világ megváltozott, véli egy kutató, mert a közösségi média korában testünk mindig látható, és mindig potenciális árucikk. Ez pedig elszívja a levegőt a naturista nyilvános terektől.

Válogatta: Fonyó Istvánné

Forrás: www.bitport.hu

Mit kér egy jó IT-szakember a cégétől? Pénzt, paripát, fegyvert

Bár nem feltétlenül ebben a sorrendben. Átalakulóban van az IT-munkaerőpiac, amely a jó ideje napirenden lévő lifelong learning újragondolására készíti a cégeket és a képzési szakembereket egyaránt.

Felületesek? Meglehet. Túl gyorsan akarnak haladni? Az is igaz lehet. De amiben nem ismernek tréfát, az az, hogy új dolgokat akarnak elsajátítani. A felmérésekből egy ilyen nagy kép rajzolódik ki a Z gene-

rációról (1995-2010 között születettek), amely pár éve kezdte a munkaerőpiac meghódítását, és közben erőteljesen át is alakítja.

Mint az [McKinsey](#) [egy elemzésében](#) olvasható, a generációt (melyet a tanulmány igazságkereső generációnak is nevez) négy alapvető viselkedési forma jellemzi: az egyéniség felértékelése, a sztereotípiák elutasítása; tagjai szeretnek ügyek mellett kiállni; hisznek abban, hogy a párbeszéd a leghatékonyabb eszköze a konfliktusok megoldásának és a világ jobbá tételének; végül, de nem utolsósorban: gondolkodásuk analitikus, pragmatikus módon hoznak döntéseket, és így is viszonyulnak az intézményekhez.

A McKinsey-tanulmány szembeállítja ezt az attitűdöt az előző, ún. millenniumi vagy Y nemzedék (1980-1994 között születettek) viselkedésmintáival. Utóbbi generáció sokkal idealisztikusabban (ezáltal ideologikusabban) viszonyul a világhoz, énközpontú, konfrontatív és kevésbé hajlandó elfogadni a különböző nézőpontokat. A különbséget a generációkutatók részben arra vezetik vissza, hogy a nemzedék egy olyan korszakban nőtt fel és szocializálódott, amit gazdasági jólét, egzisztenciális biztonság jellemez. Ezzel szemben a Z generációt már halmozottan sújtották-sújtják a válságjelenségek (gazdasági válságok, világjárvány, klímaváltozás, háború).

Emiatt különösen fontos számukra a gyors felfelé irányuló mobilitás (upward mobility), és elfogadják, hogy ehhez folyamatosan új ismereteket kell elsajátítaniuk (lifelong learning). A Z generáció számára emiatt elsődleges szempont, hogy egy munkahely képes-e ezt a két igényt kielégíteni. (A képzés egyébként mintegy fél évtizede tartja [előkelő helyét a munkahelyválasztási preferenciák között.](#))

A generáció megjelenése a munkaerőpiacon komoly versenyt generál, mert tagjai szeretnek és akarnak tanulni. És mivel célzottabban tanulnak, gyorsabban is sajátítanak el bizonyos ismereteket, mint a korábbi generációk tagjai.

Gyorsan változó igények egy keresleti piacon

Ez a gyorsaság közös érdeke munkaadónak és alkalmazottnak. Hasznos a vállalatnak, mert a megfelelő tudást gyorsan megszerző alkalmazott javítja az egész szervezet piaci alkalmazkodóképességét. És jó a munkavállalónak, mert gyorsabban halad a karrierje, ami biztosítja, hogy mindig komolyabb kihívást jelentő, kreatívabb feladatokat kapjon, ami értelemszerűen magasabb jövedelmet is jelent.

Ez létrehozhatja a kölcsönös előnyök egy felfelé tartó spirálját. Ehhez azonban a munkaadó részéről is szükség van áldozatokra: például hogy ne csak felhasználja, hanem tudatosan gyarapítsa is alkalmazottai tudását különféle képzésekkel, know-how megosztásával. Amiből újabb innovatív üzleti megoldások születhetnek, melyek újabb izgalmas feladatokat és új tanulási lehetőségeket is generálnak... Ha sikerül egy ilyen win-win szituációt kialakítani, az talán a leghatékonyabb employer branding eszköz, és a legerősebb megtartó erő manapság.

Ez ezért is fontos, mert a hazai (és nemzetközi munkaerőpiac) is szűkében van a tehetségeknek. Ne tévesszen meg senkit, hogy a big tech cégek lassították a toborzási tevékenységüket. Ez a munkaerőpiaci szakértők szerint csak átmeneti, és egyfajta lehetőség a nem technológiai cégeknek (melyek lényegében [egyre inkább szoftvervezérelt vállalattá alakulnak](#)), hogy [csökkentsék a hosszú ideje betöltetlen IT-pozíciók számát](#). A tendenciák alapján azonban valószínűsíthető, hogy gyorsan elmúlik ez a kegyelmi állapot.

Már ha egyáltalán létezik ez az állapot. A hazai vállalatoknak ugyanis számolniuk kell azzal, hogy paradox módon a pandémia két évi bezártsága kinyitotta a világot a kevésbé mobil IT-szakemberek előtt is a virtuális csatornákon zajló távmunka révén. (Eközben persze a vállalatok is nyitottabbak lettek, hogy távmunkában alkalmazzanak digitális nomádokat, még ha a foglalkoztatási forma menedzselése, folyamatokba illesztése [a gyakorlatban közel sem egyszerű.](#)) A digitális nomádoknak pedig minden korábbinál – bizonyos határokon belül az elérhető jövedelemnél is – fontosabbá vált, hogy egyensúlyban legyen az adott vállalatnak eladott és az ott megszerzhető tudás. A Dice karrierportál egy tavalyi felmérése szerint alapvető a [rugalmas munkarend és a továbbképzési támogatás](#).

Nyitott és kicsi a magyar piac

A belső képzések fontossága Magyarországon hatványozottan fontos, mert az utánpótlás korlátozott. Ha enyhén is, [de csökken az informatikai szakokra jelentkezők száma](#) (leszámítva néhány kurrens egyetemet).

Ezt a tendenciát még az olyan programok is csak részben tudják ellensúlyozni, mint pl. [a BME-n néhány éve indított gyakorlatorientált ún. bprof képzés](#), ahol olyan szakembereket („üzemmérnököket”) képeznek, melyekhez nem feltétlenül kell a mérnökinformatikusi vagy programtervező informatikusi MSc diploma. Hasonló szerepet töltenek be a bootcampek, melyek egyik előnye, hogy új forrásokat tárnak fel: a karrierváltókat vonzzák be olyan informatikai területekre, melyekhez nem feltétlenül kell magasabb elméleti ismeret vagy előképzettség.

Mindezzel együtt az IVSZ legutóbbi, **2020-ban készített átfogó munkaerőpiaci felmérése** csak a hiány növekedését regisztrálta. A kutatás szerint a 2010-es évek második felében mintegy duplájára emelkedett a betöltetlen álláshelyek száma. A helyzet valószínűleg az elmúlt két évben sem javult, különösen hogy az elmúlt években is folyamatosan települtek Magyarországra nemzetközi nagyvállalatok fejlesztő- és IT-szolgáltató központjai, melyek izgalmas feladatok sokaságával és nemzetközi karrierlehetőségekkel sok pályakezdőnek kínálnak vonzó belépési pontot a munkaerőpiacra.

Emiatt a vállalatoknak sokkal nagyobb hangsúlyt kell helyezniük az munkaerő-megtartó programokra. Ha nem ezt teszik, annak **sokkal magasabb lesz az ára a fluktuáció járulékos költségei miatt**. Ennél lényegesen olcsóbb és gyorsabb egy lojális és mély domaintudással rendelkező alkalmazottat szükség esetén át(tovább)képezni.

Azzal, hogy mire terjedhetnek ki ezek a vállalati képzések, összeállításunk következő részében foglalkozunk.

Válogatta: *Fonyó Istvánné*

Forrás: www.bitport.hu

Telepítette valamelyik Chrome bővítményt ezek közül? Azonnal törölje, adatokat gyűjtenek önről

A Google már törölte a Chrome Webáruházból az adatgyűjtő bővítményeket, de nem árt azokat a böngészőről is törölni.

Kivette a Google a Chrome Webáruház kínálatából azokat a bővítményeket, amiket eddig összesen több mint 1,4 milliószor töltöttek le a felhasználók a böngészőhöz. A McAfee szakértői szerint a szoftverek titokban nyomon tudták követni a felhasználók böngészési előzményeit, valamint saját kódot illesztettek be bizonyos webáruházak oldalára azok felkeresésekor – írja az ArsTechnika.

A kiberbiztonsági cég által jelentett bővítmények segítségével a felhasználók például mások számára streamelhették a Netflix tartalmait, képernyőképeket készítettek, vagy épp megkeresték és beváltották a különböző webáruházakba szóló kuponkódokat. A törölt programok az alábbiak voltak:

- Netflix Party
- Netflix Party 2
- FlipShope – Price Tracker Extension
- Full Page Screenshot Capture – Screenshotting
- AutoBuy Flash Sales.

A szoftverek összegyűjtötték a felhasználó által felkeresett weboldalakat, valamint olyan információkat, mint azt, hogy az eszközt mely országban, mely városban és milyen irányítószám alatt használták. Emellett egy JavaScript-kódot is beillesztettek a webáruházak oldalába, így minden ott megvásárolt termék után jutalékot kaptak a fejlesztők.

Hogy a dolog ne tűnjön fel, a szoftvereket úgy készítették el, hogy a telepítés után 15 napig ne gyűjtsenek adatot.

A Google a héten mind az öt bővítményt kivette a Chrome Webáruházból. Ha ön a gépéről is törölni szeretné őket, akkor a *Beállítások – Bővítmények* menüpontra keresztül tudja ezt megtenni.

Válogatta: *Fonyó Istvánné*

Forrás: www.hvg.hu

Mától a DMÜ felügyeli az állami informatikát

Szeptember elsejével összesen 11 kormányzati informatikai szervezet irányítása került a Miniszterelnöki Kabinetirodától a frissen megalakított DMÜ kezébe.

Hivatalosan is megkezdte tevékenységét az **idén tavasszal beharangozott** Digitális Magyarország Ügynökség (DMÜ). A kormányzati szándék szerint az új ernyőszervezet megalakulása lehetővé teszi az eddigi széttagolt működés racionalizálását, és biztosítja a kijelölt célok megvalósítását.

A DMÜ felügyeli a kormányzati informatikát, valamint az e-közigazgatási, informatikai rendszerek és infrastruktúrájuk üzemeltetéséért, továbbá a kapcsolódó fejlesztések megvalósításáért is felel. Deklarált céljai között szerepel az ügyfélbarát szolgáltatások kialakítása, a digitális állampolgárság megteremtése, egy magyar bázisú felhőszolgáltatás létrehozása, az adatalapú kormányzati döntéselőkészítés és döntéshozatal megvalósítása, és az összehangolt infrastruktúra működtetése. Fontos szándék továbbá, hogy 2025-ig mindenki el tudja intézni a hivatalos ügyeit egy mobiltelefon segítségével.

Az augusztusban megjelent rendelet értelmében 7 gazdasági társaság került a Miniszterelnöki Kabinetirodától a DMÜ tulajdonosi joggyakorlása alá, így utóbbi összesen (közvetlen és közvetett módon) 11 társaság felett látja el a tulajdonosi jogokat. A DMÜ működését a Miniszterelnöki Kabinetiroda felügyeli, a vezérigazgatói feladatokat *Guller Zoltán* miniszteri biztos látja el.

A rendelet szerint az alábbi állami tulajdonú gazdasági társaságok tulajdonosi joggyakorlása került a Digitális Magyarország Ügynökséghez:

- Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.
 - Idomsoft Informatikai Zrt.
 - Pro-M Professzionális Mobilrádió Zrt.
 - Kopint-Datorg Informatikai és Vagyonkezelő Kft.
- Digitális Adattranszaksiós Központ Kft.
- Digitális Kormányzati Ügynökség Zrt.
 - Kormányzati Szoftverlicenc-gazdálkodási Kft.
- Digitális Kormányzati Fejlesztés és Projektmenedzsment Kft.
- Nemzeti Üzleti Szolgáltató Zrt.
- Digitális Jólét Nonprofit Kft.
- Nemzeti Adatvagyron Ügynökség Kft.

Válogatta: *Fonyó Istvánné*

Forrás: www.bitport.hu

„Ez nem egy klasszikus értelemben vett könyvtár”

A PIM különleges, az irodalmi muzeológia területén kiemelkedő intézmény – mondja Palyik Katalin. A Petőfi Irodalmi Múzeum könyvtárának új főosztályvezetőjével pályájának indulásáról, tapasztalatszerzésről és -átadásról, valamint a célok folytonosságáról beszélgettünk.

A Petőfi Irodalmi Múzeum könyvtárának vezetői pozíciójára abban a reményben nyújtotta be a pályázatát, hogy a korábban szerzett szakmai ismereteit és vezetői tapasztalatát hasznosítani, s azokat a múzeumi igények szerint konvertálni tudja majd a muzeológiai munka terén is.

Palyik Katalin egy olyan területre érkezett, ahol a különböző feladatkörök mindegyike másfajta hozzáállást kíván: a könyvtári katalógizálás, a hagyatékok befogadása, feltárása, gondozása izgalmas kihívás, a szolgáltatás pedig a folyamatosan megújuló digitális stratégiák alkotásához kínál megfelelő alapot.

Útja a Békés Megyei Pedagógiai Intézet szakkönyvtárában kezdődött, ahol történelem–könyvtár szakosként helyezkedett el:

„A legelemibb feladatokat végeztem, kölcsönzések intézésével és katalóguscédulák sokszorosításával foglalkoztam, ami egy idő után kissé monotonná vált. Kézenfekvő volt, hogy posztgraduális képzés keretében elvégezzem az informatikus könyvtáros szakot Debrecenben, ezt követően a Békés Megyei Könyvtárban helyezkedtem el, ahol akkoriban kezdődött a számítógépes információs szolgáltatások kialakítása.”

Budapestre költözve az Országos Széchényi Könyvtár Informatikai Igazgatóságán, azon belül pedig a Fejlesztési Osztályon helyezkedett el.

„Az ötéves gyakorló időszak a Békés Megyei Könyvtárban nagyon hasznosnak bizonyult. Az OSZK előtt volt egy rövid kitérőm a közigazgatási szférában is, azonban ezen a területen nem éreztem otthon magam. Az Országos Széchényi Könyvtárban legfőképp az Amicus integrált könyvtári rendszer supportjával foglalkoztam, segítettem a könyvtár dolgozóinak az adatbázissal való munkában, illetve az adatok tisztításában vettem részt, scripteket írtam ehhez.”

Innen került a Nemzeti Audiovizuális Archívumhoz, másnéven NAVA-hoz, ami egy teljesen új fejezet és terület volt a szakmájában:

„Ez egy nagyon szép időszak volt, mert abban mindig biztos voltam, hogy a műsorszóró média dokumentumait meg kell őrizni, nem a műsorok minősége számít, hanem a kutathatóságuk. Az pedig egy különösen izgalmas kérdés, hogyan lehet ezt a nyilvánosság kiterjesztéseként fel fogni. Archívumvezetőként a médiamednds-

ment-rendszer katalogizáló moduljának próbaüzemét, majd az éles üzem során végzendő fejlesztéseket és magát a feldolgozó munkát irányítottam. Időközben elvégeztem a mozgókép- és médiaismeret tanári szakot is. A NAVA-ban való munkám egyfelől egy erős metodikai kihívást jelentett, hiszen amikor napi kétszáz óra körüli műsorszámot kell feldolgozni, miközben az archivátorok száma egyre csökken, az nagyon nehéz feladat. Másrészt pedig alig volt néhány más ilyen jellegű európai archívum ekkoriban, legfeljebb a francia vagy a holland archívumokra lehetett hivatkozni, és a fenntartók nem nagyon értették, hogy a tévéműsorokat miért kell kötelezpéldányokként megőrizni, miért nem elegendők a gyártók saját archívumai. Sokszor úgy éreztem, hogy a NAVA mint kötelezpéldány-archívum túl korán született meg. Egy abszolút „zöldmezős” beruhásként jött létre, technika-ilag, jogilag és szolgáltatási szempontból is, és ezekre voltak is megfelelő megoldások az induláskor. Kb. az első öt évben a működéshez szükséges feltételek is adottak voltak, nagyon gyors volt a fejlődés, sok-sok eredménnyel. Büszke vagyok erre az időszakra. Ekkor kezdtem foglalkozni a képekkel való referálás kérdésével is. Könyvtárosként is a dokumentumok osztályozása, indexelése, a tartalmi ismérveknek a meghatározása érdekel, mozgóképi szövegeknél pedig a képekkel, kulcsképekkel való referálás kezdett foglalkoztatni. Tulajdonképpen a folyamatos fenntartóváltás miatt léptem tovább.

A NAVA-ban szerzett tízéves tapasztalatot az OSZK-ba való visszatérés követte:

„Az Országos Széchényi Könyvtárba való visszatérésem célja már kimondottan a Nemzeti Névtér program volt. Már az adatbázis-tervezési szakaszban is részt vettem, ez hozzám közel álló terület, nagyon sokat tanultam ebben a projektben. A Nemzeti Névtér célja, hogy miközben egyértelműsíti, egymástól pontosan megkülönbözteti a különböző entitásokat, egyúttal egyedi azonosítókkal is ellátja ezeket: nemcsak személyeket, hanem földrajzi helyeket, testületeket és azok neveit is, ez a kör pedig remélhetőleg a későbbiekben még bővülni fog pl. műcímek névterével. A névállomány kialakítása már ekkor a PIM-mel együttműködve történt, és azt szeretnénk, hogy az egyes kulturális intézmények gyűjteményében található dokumentumok ezeken a Nemzeti Névtér-entitásokon keresztül legyenek hivatkozhatók, illetve összekapcsolhatók.”

Innen pedig egy érdekes kitérő következett, amelynek során Katalin a Nemzeti Filmintézet munkatársaként, az akkori nyilvántartási, gyűjteménykezelői rendszer megújításában tevékenykedett:

„Mivel a Filmintézet is kötelepéldány-archívum, amely a törzsgyűjteménye mellett rendelkezik különgyűjteményekkel is, olyan rendszert kellett terveznünk, amelyben az egyes gyűjteményrészek hatékonyan illeszkednek egymáshoz. Az úgynevezett könyvtári referenciamodellel kap-

csolatos ismereteket hasznosítva készítettem egy tervezetet a kötelepéldányként beérkező – a filmek teljes életciklusát lefedő – új médiame nedzsment-rendszer beszerzéséhez.”

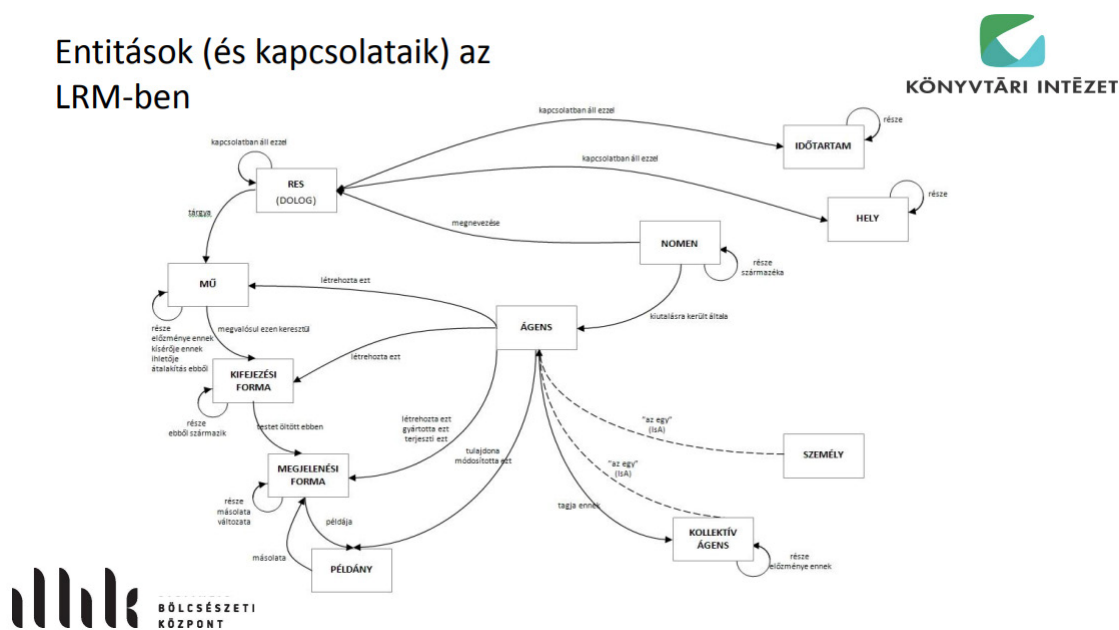
Könyvtári referenciamodell (LRM)

A modell az információforrásoknak a könyvtárakban előforduló minden típusára vonatkozatható, igyekszik azok közös vonásait feltárni. Olyan meghatározásokat ad, amelyek általánosságban mindenféle forrástípusra vagy minden releváns entitásra alkalmazhatók. Az LRM ún. entitás-kapcsolati modell, amely három elemet foglal magába:

- entitások: az osztályok, amelyekre az érdeklődés irányul;
- ismérvek: az adatok, amelyek az entitások előfordulásait jellemzik;
- kapcsolatok: tulajdonságok, amelyek összekötik az entitások előfordulásait.

A modell szempontjából alapvetőek a „mű”, „kifejezési forma”, „megjelenési forma” és a „példány” entitások közötti kapcsolódások, de a modellen alapuló megvalósítás nem igényli maradéktalanul az abban tárgyalt ismérveket és kapcsolatokat. Például a „példány” entitás szükségtelen nemzeti bibliográfiában, amely nem tartalmaz példány-szintű információt. Ugyanakkor a „művek”

Entitások (és kapcsolataik) az LRM-ben

sokféleképpen kapcsolódhatnak egy másik műhöz: lehet annak része, logikai előzménye/folytatása vagy kiegészítése, át is alakulhatnak új művekké. Hasonlóképpen, egy mű kifejezési formáiból új kifejezési formák születhetnek (pl. regény => hangoskönyv); a megjelenési formák mint különböző változatok egymással is összefüggésben állhatnak, és a megjelenési formákhoz példányok kapcsolódhatnak stb.

További információk: Dancs Szabolcs: IFLA LRM (konferenciaelőadás) https://pim.hu/sites/default/files/page/attachments/ifla_lrm_networkshop_2021.pptx.pdf

Ezalatt azonban kedvelt projektje, a Nemzeti Névtér átkerült az OSZK-ból a PIM Digitális Bölcsészeti Központjába, ekkor érkezett a PIM-be:

„A Nemzeti Névtér építése örökké tartó feladat, és úgy is gondoltam rá, mint amit éveken át képes lennék csinálni. Közben a HunTékával is egyre többet foglalkoztam, és úgy éreztem, megint valami olyasmi következik, amit szeretni fogok. A Nemzeti Névtér fejlesztésével kapcsolatos feladatok mellett a HunTékában való adattisztítás, illetve az abban való munka támogatásával kapcsolatos tevékenységek tartoztak még a feladataim közé a Digitális Bölcsészeti Központ humáninformatikai csoportjában. Amikor a DBK-t áthelyezték az OSZK-ba, felajánlották, hogy maradjak a múzeumban. Addigra már annyi változás történt az életemben, hogy jöllesett egy stabil pont, ahol szívesen dolgozom – így örömmel maradtam a PIM-ben.”

A jelenbe váltva: ezt követően láttad meg 2021 novemberében a könyvtárvezetői pozíció kiírását. Miért döntöttél úgy, hogy megméretteted magad?

Ez nem egy klasszikus értelemben vett könyvtár, ahogyan a PIM maga is különleges, az irodalmi muzeológia területén kiemelkedő intézmény. Korábban mindig felkértek egy-egy pozíció betöltésére, így ilyen versenyhelyzet nem volt az életemben, és úgy éreztem, most eljött az alkalom. A pályázatot ezek miatt írtam meg. Elég vonzó volt számomra, hogy a múzeum látja el a magyar irodalom kéziratos, nyomtatott és born digital dokumentumainak, illetve az irodalomhoz – az írókhoz – kötődő más dokumentumoknak, műtárgyaknak a tudományos igényű feltárását, a digitális korszakban pedig egyre akadálytalanabb kutathatóságot, hozzáférést kell biztosítani. Mostanra, fél év távlatából kijelenthetem, hogy a munka még ennél is kiterjedtebb.

Mire gondolsz kiterjedtség alatt?

A könyvtár szerepe a hagyatékok és emigrációs gyűjtemények könyvtári anyagainak befogadásán és az irodalomtudományi szakkönyvtári feladatokon túlmenően humáninformatikai háttérrel is biztosítani a minél korszerűbb szolgáltatásokhoz. Ehhez muzeológiai háttértudással nemigen rendelkezem, most próbálom ötvözni a muzeológiai és a könyvtári szemléletet. Ezt egyébként meglehetősen élvezem, de néha nagyon nehéz. A klasszikus könyvtári katalogizálás során is folyamatosan alakítani kell a metodikán, figyelembe véve a legújabb szabványokat és a már korábban kialakult gyakorlatokat is, ezeket össze kell hangolni. Valamint egy-egy hagyatékok bekerülése esetén nemcsak

meg kell határozni, hogy ki melyik feladatot végzi, de az állomány feldolgozásának prioritizálására is szükség van. Ez a most zajló raktári fölmérésnek is pregnáns része. A harmadik fontos elem pedig a szolgáltatás, hiszen a PIM Könyvtár alapvetően egy korlátozottan nyilvános kutatóhely. Jó lenne az is, ha az olyan hagyatékok, amelyek nem kizárólag a PIM-be, hanem különböző gyűjtőhelyekre kerültek, virtuálisan egyesíthetők lennének.

A sokrétű feladatállományt hogyan tudod egyszerűsíteni?

A felsorolt alapfeladatokon túl leginkább projekt-szemléletben gondolkodom: próbálok olyan csapatokat összeállítani, amelyekben mindenki tudására szükség van. Egyrészt azért, mert így mindenki belelát a többiek feladataiba is, jobban megismeri azokat, másrészt pedig ezzel kiküszöböljük az esetleges elakadásokat. Igyekszem, és azt hiszem mostanra nagyjából sikerült felmérnem, ki miben jó, és megpróbálok mindenki erősségeire kellően odafigyelni. Persze előfordul az „azonnali kérdések órája”, de ha tudom, hogy miben kire számíthatok, akkor ilyenkor sincs probléma.

Vezetőként milyen koncepció szerint dolgozol, és milyennek látod a csapatdinamikát?

Ez egy érdekes kérdés, hiszen míg a NAVA idejében én válogattam össze a saját csapatomat, itt eleve adott volt a helyzet, és számukra én voltam az új ember. Nyilván valamennyire már ismertem az itt dolgozókat, de együtt dolgozni másfajta viszonyt jelent. Volt bennem némi félelem, hogy nem fogom elég határozottan képviselni az elvárásaimat, vagy rosszul fogalmazom meg a kéréseimet, vagy nem lesznek egyértelműek a vezetői elképzeléseim, de talán már eltelt annyi idő, hogy látom mennyi és milyen sokrétű feladat van, és egy nagyon jó csapat is adott hozzá.

Említetted az elképzeléseket és a célokat. Mi az, amit a jövőre nézve mindenképp fontosnak tartasz megvalósítani?

A szakmai koncepcióm összeállítása során is láttam, hogy a PIM könyvtára olyan gyűjtemény, amely különleges állományrészeket foglal magába, a könyvek, periodikák nem egyszerűen „nyomtatott nyelvi anyagok”, ahogy a könyvtáros évtizedek óta hívja ezeket, hanem írói könyvtárak részei, hagyatékokból származó műtárgyak. Szeretném, ha a felhasználói és kutatói igények teljesítéséhez minél teljesebb feltártságot tudnánk biztosítani, minél pontosabban tudnánk referálni a gyűjtemény egyes elemeiről. Ezen a könnyebb kereshetőséget, a digitális tartalomszolgáltatás megújítását, a különböző tárral való szorosabb együttműködést is értem. Ehhez az entitásalapú gyűjteményfeltárás – a már említett könyvtári referenciamodell – szolgálhat alapul. Ez a modell azért alkalmas a kulturális örökség szinte bármely megőrzőhelyének gyűjteményfeltáró munkájához, mert eszerint a szemlélet szerint a konkrét műtárgyak és az elvontan létező alkotások egyaránt kezelhetők. A PIM-ben mindenhol ott van ez az elvont valami, a Mű. Mindennek van valamilyen sajátos kifejeződése is – hangoskönyvtől fordításokig –, és minden tárban vagy a DIA-ban van valamilyen példány. Mindezek és az őket leíró adatok is entítások. Ennek a szemléletnek megfelelően szeretném a gyűjteményfeltárási folyamatokat segíteni a továbbiakban.

Válogatta: Berke Barnabásné
Forrás: www.pimblog.blog.hu

Hatalmas beruházással jön hazánkba a CATL

Minden rekordot megdönt a befektetés, amely egy akkumulátor-üzem felépítését célozza meg.

A kínai CATL nem túl gyakran szerepel híreinkben, bár a cég többek között a [Teslának szállít](#) saját modulokat, kielégítve a gyártó egyre növekvő igényét. Most egy magyarországi üzem felépítését jelentették be, amely egyben az eddigi legnagyobb beruházásnak minősül, a cél pedig az európai autógyártók kiszolgálása.

A Contemporary Amperex Technology Co., Limited (CATL) a napokban [jelezte](#), hogy sikerült megállapodást kötni a magyar kormány képviselőivel az itteni méretes üzem felépítéséről. A magyar fél azt hangsúlyozta ki, hogy évek óta tartó tárgyalássorozat zárult most le, ennek eredményeként pedig valóban rekordot döntünk, hiszen a beruházás értéke csaknem 3 ezer milliárd forint (7,34 milliárd euró). Az építkezés még az év vége előtt elindul, a nagy gyártósor pedig a tervek szerint Debre-

cenben állna össze és 221 hektárt foglalna el, 100 GWh-s kapacitással. A cégnek ez lesz a második európai üzeme, az első azonban ennél jóval kisebb, a németországi Erfurt mellett felépített példány ugyanis eleinte 8, majd pedig 14 GWh-s kapacitást nyújt majd, amint idén megindul a gyártás.

A debreceni helyszín rögtön azt sugallja, hogy a környéken jelenlévő német autógyártók kiszolgálása, az európai piac jobb lefedése az elsődleges célkitűzés. A Mercedes-Benz már jelezte, hogy ők lesznek az első vásárlók, viszont mellettük a BMW, a Stellantis, valamint a Volkswagen is komoly jelöltként jelenik itt meg. Az akár 9 ezer új munkahelyet is létrehozó új gyár, amely a nevadai Gigafactory-nál is háromszor nagyobb lenne, nyilván komoly esélyt kínál hazánkban, ez azonban nemcsak itthon, de még a régióban is az eddigi legnagyobb beruházás. Ha minden jól megy, az energiaigényeket megújuló forrásokból fedezik majd, az indulást követően pedig Magyarország valóban vezető helyet nyerhet el az akkumulátor-gyártás területén belül.

A Tesla eközben Kanadában [építené fel](#) új üzemét, de *Elon Musk* már egy tucat ilyen telephelyről álmodozik, amelyhez nyilván évekre lesz szükség.

Válogatta: Berke Barnabásné

Forrás: www.sg.hu

715 milliárd forintért megveszi a magyar állam és a 4iG a Vodafone Magyarországot

A Vodafone Group megállapodott a 4iG Nyrt.-vel és a Corvinus Zrt.-vel a Vodafone Magyarország Távközlési Zrt. (Vodafone Magyarország) 100 százalékának eladásáról, összesen 715 milliárd forint (1,8 milliárd euró) vállalati értéknek megfelelő készpénzes ellenértékért - közölte a Vodafone Group.

A [közlemény szerint](#) a Vodafone Magyarország az egyik vezető konvergens hálózatüzemeltető Magyarországon, és a 4iG-vel való egyesüléssel a mobil és vezetékes kommunikáció terén egyértelműen a második legnagyobb szolgáltató jön létre, szélesebb körű információs és kommuniká-

ciós technológiai, IKT-kapacitással. Az akvizíció megfelel a magyar állam törekvésének egy nemzeti IKT-csoport létrehozására - közölték. *Suba János*, a Vodafone Magyarország kommunikációs igazgatója a hírt megerősítette, de kommentálni nem kívánta, részleteket nem közölt.

Nick Read, a Vodafone vezérigazgatója elmondta: „A magyar kormánynek világos stratégiája van arra, hogy magyar tulajdonú nemzeti piacvezető céget hozzon létre az IKT-szektorban. A 4iG-vel való egyesülés lehetővé teszi, hogy a Vodafone Magyar-

ország, amely az országban sikeres és innovatív tevékenységet folytat, sokkal erősebb léptékű és teljesen konvergens szolgáltatóként jelentős szerepet játsszon az ágazat jövőbeni növekedésében és fejlődésében. Az egyesült vállalat erősíti a versenyt, és nagyobb hozzáférréssel rendelkezik majd a beruházásokhoz, hogy előmozdítsa Magyarország digitalizációját”.

A tranzakció a kötelező átvilágítás befejezésétől, a felek tranzakciós dokumentációjának megkötésétől és a szabályozó hatóságok jóváhagyásától függ. A tranzakciót a felek 2022 végére tervezik lezárni.

Válogatta: Berke Barnabásné

Forrás: www.sg.hu

Alig van olvasó, a kutatókat pedig szinte kiűzik a nemzet könyvtárából

Az Országos Széchényi Könyvtár megközelítése nehézkes, az olvasási szokások megváltoztak, a kutatásokat és a kutatókat pedig mintha nem akarná kiszolgálni az intézmény. Működését jellemzi, hogy minden személyes látogatás akár több mint 100 ezer forintjába kerül az államnak.

Rózsa Dávid az OSZK főigazgatója

Téved, aki azt gondolja, hogy egy könyvtár unalmas, a világtól elzárt hely, ahol csak a régi lapok zizegése hallatszik. Az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) legalábbis nem ilyen: nincs béke, igaz, olvasó se nagyon, és a közszemlére tett lapok is erősen szelektáltak (HVG-t például nem találtunk a polcon). Mintha csak egy Örkény-novella eleve nedett volna meg: a főigazgató, a *Demeter Szilárd* által kiszemelt *Rózsa Dávid* meghosszabbította a nyitvatartást, hétfőn és szombaton is látogatható

a Budavári Palotában lévő intézmény, ám az – különösen ezeken a napokon – kong az ürességtől.

Forrásaink szerint (az OSZK ugyanis nem válaszolt a kérdéseinkre) az önkéntesként továbbra is ott dolgozó nyugdíjas munkatársak lejárt belépőit nem hosszabbítják meg: azt kérték tőlük, váltsák ki ők is az olvasójegyet, ezzel is javítva a statisztikát.

Van is mit javítani rajta. Az év első öt hónapjában, a csoportos látogatásokat is beleszámítva, mindössze 8300 alkalommal lépett be olvasó az OSZK kapuján – derül ki a [honlapon elérhető adatokból](#) –, tehát naponta átlagosan 55 olvasója van a nemzeti könyvtárnak.

A látogatószámot az állami támogatással kalkulálva akár több mint százezer forint közpénzbe is kerülhet egy látogatás (ha az online megkereséseket nem számítjuk). Egy ilyen statisztikáért még egy iskolai könyvtár vezetőjét is megdorgálnák, különösen, hogy az olvasók távolmaradása mögött az OSZK esetében nem kis részben a vezetésnek felróható okok húzódnak meg.

Az Országos Széchenyi Könyvtár olvasóterme

Máig nem nyitották meg például a szomszédos, a Szent István-terem újjáépítése miatt immár két éve bezárt irodalomtudományi, történettudományi, hírlaptári olvasótermet. *Földes Györgyi* irodalomtörténész szerint ezzel ellehetetlenül a kutatók munkája, hiszen korábban csak le kellett emelni a szükséges könyveket a polcra, most viszont külön ki kell kérni azokat a raktárból, és – ha csupán egyetlen adatot kellene is megnézni – a művelet a hosszas várakozás miatt akár több órát is igénybe vehet.

Földes ezért két másik kutatóval levelet írt a főigazgatónak, kérve, hogy hozzáférhessenek a munkájukhoz elengedhetetlen segéd- és szakkönyvi apparátushoz. Hogy nem egyéni panaszról van szó, mutatja, hogy a levelet 89 szakember írta alá. A főigazgató egyebek mellett az állomány „felfrissítésével” és kisebb átalakítási munkákkal, mint például a világítás cseréjével indokolta a zárva tartást, és csaknem fél évvel későbbre ígérte a nyitást. Kérdés, hogy ezeket miért nem lehetett elvégezni a Covid alatt vagy a nyári szünetben.

Ráadásul a kutatók információi szerint a könyvállomány „frissítése” helyett inkább az apasztása a cél. Ezért többen – köztük az ELTE két tanszék-vezetője is – próbálták a főigazgatót jobb belátásra bírni, és az MTA Irodalomtörténeti Bizottsága is foglalkozott az ügyel. Mindhiába. A kutatók ezután nyilvános állásfoglalást tettek közzé, mert szerintük a könyvtár vezetése „le kívánja építeni a tudományos kutatási célokat szolgáló olvasótermeket és a bennük kialakított egyedülálló szaktudományos könyvgyűjteményeket”.

Ráadásul ugyanabba a térbe telepítenék a könyvgyűjteményeket is a szintén jelentősen szelektált segédkönyvtárral együtt.

„Minden szempontból katasztrofális lenne, ugyanis az eddig kifejezetten jól működő és használható struktúra helyett kapnánk egy redukált és teljesen használhatatlan, értelmetlen halmazt.”

Ehhez az állásfoglaláshoz már 322 kutató csatlakozott, köztük *Ludassy Mária* filozófus, *Margócsy István* irodalomtörténész, *Kenesei István* nyelvész, de a kormány által alapított Veritas Intézet vezetője, *Ujváry Gábor* is.

Ha a könyvtár, mint vezetői hangsúlyozzák, a kutatók kiszolgálása helyett a közművelődési funkciókra koncentrálna, még lenne is valamifajta ráció az átalakításban. Ám a szakértők szerint ez hamvába holt vállalkozás. Az OSZK (erről a vezetés persze nem tehet) kiesik a város napi vérkeringéséből, az utóbbi évek véget nem érő vári építkezései, valamint a karmelita kolostor és a Sándor-palota rendezvényei pedig tovább nehezítették az egyébként sem egyszerű megközelítést. De az olvasási szokások is megváltoztak: a régen a vizsgaidőszakban egy-egy felszabaduló asztalra akár órákat is váró egyetemisták már online forrásokat használnak. Az OSZK bázisa ma már szinte kizárólag a kutatókból áll, akiket csak ez az intézmény tud kiszolgálni az eredeti forrásokkal.

Kérdések tehát lennének bőven, de a könyvtárban nyilatkozatstop van, a munkaszerződésekbe súlyos titoktartási klauzulák kerültek. A munkatársak név nélkül sem tudnak sokat elmondani a tervekről, mert Rózsa Dávid őket sem avatja be, miközben azt hangoztatják: szeretnének az olvasók megelégedésére dolgozni, ha engednék őket. Ezzel is összefüggésben lehet, hogy 2020 óta mintegy százan hagyták ott a könyvtárat, köztük sok kutató könyvtáros, mert a kutatási tevékenység szinte megszűnt, másfél éve kutatói szabályzat sincs.

Hiába adott át Demeter Szilárd a választások előtt egy – egyébként már két éve álló – digitalizációs központot, hosszú időt kell várni egy-egy megrendelt másolatra. Nincs transzparens árképzés sem. Nem valósult meg Demeter ígérete, hogy idén tavaszra egyesítik a könyvtár különböző adatbázisait. És az sem, hogy ha már a nemzeti könyvtár nem tudott felépíteni egy olyan szintű digitális adatbázist, mint a magánkézben lévő, szinte a teljes magyar folyóirat-állományt feldolgozó Arcanum, az OSZK megvásárolja azt, és ingyenesé teszi a használatát.

Sőt már az OSZK dolgozói sem kapnak hozzáférést a teljes adatbázishoz, így vagy maguk fizetnek elő rá, hogy a munkájukhoz használhassák, vagy a más közgyűjteményben dolgozó kollégáik kódját kérik „kölcson”. Úgy tűnik viszont, hogy az OSZK tervezett elköltöztetése lekerült a napirendről.

Rózsa Dávid legalábbis azt mondta a munkatársaknak, hogy a következő öt évben biztosan a Várban maradnak.

Válogatta: Berke Barnabásné

Forrás: HVG360

Esélyként kell tekinteni a fiatalok és idősek közötti digitális szakadéokra

A generációk közötti szolidaritás biztosíthatja a fiatalabb és az idősebb emberek erősségeinek jobb megértését, hogy megmutassák mit tudnak nyújtani a társadalomnak. Míg Magyarországon évek óta a különböző csoportok egymással szembeállítása zajlik az oszd meg és uralkodj-elv alapján, lényeg, hogy lehessen valakit utálni – legyen az cigány, "nyugger" vagy gyermektelen szingli –, addig máshol igyekeznek befoltozni a társadalom pandémia miatt szétszakadt szövetét.

Egy **tanulmány** szerint a fiatalok és az idősebbek közötti jelenlegi digitális szakadék lehetőséget adhat a generációk közötti több interakcióra és nagyobb kohézióra. A 12 850 európai polgár körében végzett felmérésen alapuló tanulmány alapján a fiatalabbak erősebb technológiai ismerete miatt a generációk közötti tudásbeli szakadék áthidalására tett kísérlet szorosabb kapcsolatot teremthet a fiatalabb és az idősebb generációk között. Az idősebb generációhoz tartozó válaszadók mintegy 40 százaléka jelezte, hogy szívesen tanulna új technológiákat és digitális médiakészségeket a fiatalabbaktól. A fiatalabb válaszadók hasonló arányban érdeklődtek az iránt, hogy a digitális technológiákkal kapcsolatos ismereteiket megosszák az idősebbekkel. Ez a vélemény a legmagasabb arányban Spanyolországban (48 százalék), Írországban (44 százalék) és Olaszországban (43 százalék) volt jelen.

A felmérésben szereplő mindkét korcsoport egyetértett abban, hogy a fiatalabbak és az idősebbek távolabb vannak egymástól a COVID-19 világjárvány óta. *Jean-Luc Lemerrier*, az anyagot megjelentető Edwards Lifesciences gyógyszeripari vállalat Európáért, Afrikáért, a Közel-Keletért, Kanadáért és Latin-Amerikáért felelős alelnöke **kiemelte**, hogy a digitális eszközök használata egyre fontosabbá válik az idősek életében, a technológia jelentősége pedig túlmutat a kommunikációs szempontokon. „A 70 év feletti emberek számára a digitális világgal való kapcsolat már mindennapi életük valósága” – nyilatkozta a menedzser. Lemerrier szerint a fiatalabb generációnak támogatnia kell az idősebbeket és segítenie kell őket abban, hogy fejlesszék digitális készségeiket, valamint megtanulják, hogyan használhatják jobban a technológiát mindennapi életükben. „Ez a generációk közötti szolidaritás fontos tényezője” – tette hozzá.

„A generációk közötti szolidaritás arról szól, hogy minden korcsoportot összehozzunk, és elismerjük, hogy mindannyian hozzájárulhatnak a generációk közötti kohézió előmozdításához” – mondta *Adrienne McCann*, a maynooth-i Innovációs Érték Intézet kutatási vezetője, aki szintén részt vett a jelentés elkészítésében. A kutató úgy vélte, hogy sok lehetőség van arra, hogy az idősebbek és a fiatalok erősségeiket figyelembe véve közeledjenek egy-

máshoz, különösen a digitális írástudás területén, ahol az idősebbek meg akarják tanulni a technológia használatát, míg a fiatalok taníthatják őket.

A fiatalabb és az idősebb emberek érdeklődési köre nem azonos. Amikor tehát megpróbál valaki a másik csoporttal kapcsolatot teremteni, akkor nem várhatja el tőlük az azonnali bevonódást. Viszont felmerül az a lehetőség, hogy a digitális tudásbeli szakadék híddá válhat a generációk között.

Az új technológiák jelentősége a társadalmi kapcsolatok javításában nyilvánvalóvá vált a világjárvány idején, amikor a különböző korcsoportok nagyon elszigetelődtek egymástól, amikor nem tudtak kapcsolatot teremteni a közösségi vagy digitális csatornákon keresztül. „Az idősebb emberek szemszögéből nézve – különösen, ha valamilyen alapbetegségük volt – nagyon nagy volt a félelem a koronavírus-fertőzéstől, ezért nem akartak kimenni a buborékukból” – jegyezte meg McCann. A szakember rámutatott, hogy a hazájában, Írországban az idősek be vannak zárva, és nem hagyhatják el otthonukat, ami a társadalmi elszigeteltség, a mentális egészség és a jólét problémáihoz vezet.

A felmérésben részt vevő mindkét korosztály egyetért abban, hogy a világjárvány óta a fiatalabbak és az idősebbek eltávolodtak egymástól.

A világjárvány idején a digitális világ tűnt az egyetlen módnak arra, hogy az emberek kapcsolatot teremtsenek egymással, és most a digitális médiával való interakcióra vonatkozó képzési programok kidolgozása új lehetőségeket kínálhat a szolidaritás előmozdítására. Ezért a jelentés olyan programok bevezetését javasolja, amelyek lehetővé teszik az idősek számára, hogy a társadalmi elszigetelődés ellenében fejlesszék digitális készségeiket és kapcsolataikat. Ez a generációk közötti csere azonban korántsem egyoldalú, hiszen vannak olyan tevékenységek is, amelyeken az idősebbek megoszthatják tapasztalataikat a fiatalabbakkal.

„A legfontosabb eredmény az volt, hogy láttam, mennyire érdekli a fiatalokat az idősekkel való munka. A fiataloknak van egy bizonyos csoportja, akik idősebb emberekkel akarnak kapcsolatba kerülni, mert több élettapasztalattal rendelkeznek” – hangsúlyozta McCann. A jelentésből azonban az is kiderül, hogy sok az olyan ember is, akiknek gyermekkorukban nem sok közük volt az idősekhez, talán elveszítették azokat, és továbbra is az idősebb lakosságtól várnak útmutatást, támogatást és társaságot. „A politikai döntéshozóknak megfelelő szakpolitikai kezdeményezésekkel kell erősíteniük a generációk közötti szolidaritást, amelyek hasznosítják az idősebb generáció szakértelmét, készségeit és tapasztalatait. Ez új lehetőségeket teremthet az idősebbek számára, hogy mentorként tevékenykedjenek, és átadják tudásukat a fiatalabb generációknak” – szögezte le Lemercier.

Válogatta: Berke Barnabásné

Forrás: www.sg.hu

Gépi kézírásfelismerő modell készült az Országos Széchényi Könyvtárban

Megjelent az első publikus magyar nyelvű számítógépes kézírásfelismerő modell. Az ún. HTR- (Handwritten Text Recognition-) modellt az Országos Széchényi Könyvtár Digitális Bölcsészeti Központja (OSZK DBK) hozta létre, és mindenki számára elérhetővé tette a Transkribus nevű szoftver komponensként. Alapját Kiss József, a 19–20. század fordulóján élt magyar költő, a Nyugat előfutáraként számontartott A Hét című hetilap szerkesztőjének szakmai és személyes levelezése képezi.

A kézírásfelismerést mesterséges intelligencián alapuló algoritmus végzi. Ezt először be kell tanítani, hogy a különböző kézírásokat felismerje, majd a megadott minták alapján felépít egy modellt, amellyel képessé válik arra, hogy egy általa ismeretlen, még nem látott kézírásképet is értelmezzen. Minél többféle anyagon tanítjuk, annál jobban teljesít különböző szövegeken. A jelenlegi modell először Kiss József írásán, majd a levelezőpartnerek vegyes kézírásán tanult.

Az eddig felhasznált kéziratok a Petőfi Irodalmi Múzeumban (PIM) találhatóak, a tanulásra felhasznált szavak száma körülbelül 75 ezer. A dokumentumok között szerepelnek borítékok, képeslapok, hagyományos és fejléces levelek, névjegykártyák is. A levélírók Kiss József és családja, illetve a századforduló írói, újságírói és művészei, mint *Ady Endre*, *Móricz Zsigmond* vagy *Tömörkény István*. Ez összesen 300 darab változó hosszúságú és minőségű levelet jelent, amelyeket a DBK folyamatosan közzétesz az olvasók számára a dhupla.hu/collection/kiss-jozsef-levelezes oldalon. A levélváltások további kéziratjai jelenleg is feldolgozás alatt állnak az OSZK-ban és a PIM-ben.

A modell jelenleg 9,19 hibaszázalékkal működik, ami azt jelenti, hogy a projektben közel 90%-os pontossággal meg tudja állapítani, milyen karakterekből áll a szöveg.

A különböző magyar nyelvű projekteknek, amelyek automatikus kézírásfelismertetést használnak, a jövőben össze kell fogniuk, hogy a saját szövegkorpuszokon betanított modelleket egymásba építve egyre általánosabb érvényű eszköz jöjjön létre a magyar kéziratok digitalizációjához. Közös érdekünk, hogy e közgyűjteményekben rejtőző kulturális kincsek a digitális térben szöveggé váljanak, olvashatóvá, kereshetővé, számíthatóvá, illetve a digitális térben szöveggé váljanak, ahogyan a dhupla.hu oldalon közzétett szövegkiadások, illetve a hozzájuk tartozó kreatív tartalmak esetében is láthatjuk. A most nyilvánosságra hozott első magyar kézírásfelismerő modell ennek a folyamatnak fontos mérföldköve.

Az új magyar kézírásfelismerő modell megtalálható a Transkribus asztali alkalmazásban és a webes felületen is (<https://readcoop.eu/model/hungarian/>).

Válogatta: Berke Barnabásné

Forrás: OSZK

Szabályozná a mesterséges intelligenciát az Egyesült Királyság

A szigetország "innovációpárti megközelítést" dolgozott ki, a lehető legkisebb bürokráciával.

A brit kormány ma az új adatvédelmi és digitális információs törvényjavaslattal együtt **beutalta** a Nemzeti Mesterséges Intelligencia Stratégiája

részének számító **Mesterséges Intelligencia Akciótervét**, a mesterséges intelligencia szabályozásának „innovációbarát megközelítését”. Az állam 2014 óta több mint 2,3 milliárd fontot fektetett be a technológiába.

Az Egyesült Királyság a kérdésben az Európai Unióhoz hasonlóan kockázatalapú megközelítést alkalmaz, de abban különbözik az EU-tól, hogy a végrehajtást egy szabályozó testületre bízzák. A szigetország szabályozási megközelítése a magas kockázatú alkalmazásokra összpontosít és figyelmen kívül hagyja a mesterséges intelligenciával kapcsolatos alacsonyabb kockázatokat, hogy

ne fojtsa el az innovációt és ne terhelje az iparágat bürokráciával. A szabályozási keretet a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) mesterséges intelligenciára vonatkozó **elvei** inspirálták és ágazatközi alapelveken alapul: biztonságos és védett, átlátható és elszámoltatható, tisztességes és megtámadható.

Ami a technológia meghatározását illeti - már ez is komoly kihívást jelent -, a brit kabinet elutasította, hogy általános érvényű definíciót adjon meg, ehelyett inkább a mesterséges intelligencia alapvető jellemzőire és képességeire összpontosít, amelyekre a szabályozók támaszkodhatnak. „Létfontosságú, hogy szabályaink egyértelműek legyenek a vállalkozások számára, bizalmat teremtsenek a befektetők számára és javítsák a közmegebecsülést. Rugalmas megközelítésünk segít majd alakítani a mesterséges intelligencia jövőjét, és megerősíteni globális tudományos és technológiai szuperhatalmi pozíciókat” – jelentette ki *Damian Collins*, a technológiai és digitális gazdaságért felelős brit parlamenti államtitkár.

Az európai uniós megközelítéssel ellentétben, ahol a mesterséges intelligenciára vonatkozó jogszabályok végrehajtását tagállamonként külön nemzeti szabályozó hatóságra bízzák, az Egyesült Királyság azt tervezi, hogy a felelősséget több hatóságra ruházza át. A listán szerepel a brit hírközlési szabályozó hatóság, az Ofcom, a Verseny- és Piacfelügyeleti Hatóság (CMA), az Információs Biztos Hivatala (ICO), a Pénzügyi Vezetési Hatóság (FCA) és a Gyógyszer- és Egészségügyi Termék Szabályozó Hatóság (MHRA). Néhányuk esetében a hatáskörök és feladatkörök potenciálisan frissíthetők. Azt is elvárják tőlük, hogy vezető szerepet vállaljanak az elvek által érintett kockázatok azonosításában, értékelésében és rangsorolásában, és ennek során nagyobb mértékben működjenek együtt.

Az Alan Turing Intézet által ma nyilvánosságra hozott független **jelentés** megerősítette, hogy a mesterséges intelligencia jelentette kihívások kezelése érdekében nagyobb együttműködésre van szükség a szabályozó hatóságok között. A technológia mára a társadalmi és gazdasági élet minden területére kiterjedt és összetetté vált, és hogy a szabályozó hatóságok által már most is tapasztalt nehézségek közös stratégiát igényelnek.

A „virágzó mesterséges intelligencia-ökoszisztéma” nemzetközi szinten versenyelőnyt jelenthet - írta *Nadine Dorries* digitális ügyekért felelős államtitkár egy politikai nyilatkozatában, amelyben ígéretet tett arra, hogy a Egyesült Királyság „továbbra is az innovációbarát megközelítés nemzetközi szintű védelmezője” lesz. Rámutatott továbbá, hogy a mesterséges intelligencia kihívásai és lehetőségei egyaránt globális kérdések. A mesterséges intelligencia érdekelt feleit arra kérik, hogy szeptember végéig fejték ki véleményüket erről a szabályozási megközelítésről, hogy azok beépülhessenek az ilyen stratégia végrehajtásáról szóló tervezett fehér könyvbe.

London elismerte „a digitális ökoszisztéma erendően határokon átnyúló jellegét”, és hangsúlyozta, hogy „szorosan együtt kell működni a partnerekkel” a globális piac széttöredezettségének elkerülése, „az interoperabilitás biztosítása és a mesterséges intelligencia felelősségteljes nemzetközi fejlesztésének előmozdítása érdekében”. Az Egyesült Királyság elkötelezett a tekintélyelvűség, az elnyomás és a diszkrimináció elleni küzdelem folytatása mellett, és „aktív szereplője” marad az olyan globális szervezeteknek, mint a Mesterséges Intelligencia Globális Partnerség (GPAI), az OECD vagy a szabványosítási testületek – fejtette ki *Dorries*, hozzátéve, hogy az ország „pragmatikus, innovációbarát álláspontot” fog képviselni az Európa Tanács folyamatban lévő tárgyalásain.

Válogatta: *Berke Barnabásné*

Forrás: www.sg.hu

Személyre szabott repülési információk mindenkinek

Egy hatalmas repülőtéri kijelző az előtte álló embertömeg minden tagjának egyedi látványt tud nyújtani. Az új fejlesztés egyelőre korlátozottan érhető el, teljesen önkéntes alapon történik, és enélkül is meg lehet találni a megfelelő beléptető kaput.

A Delta Airlines légitársaság utasait különös meglepetés érte a detroiti repülőtéren a közelmúltban. Bárki, aki ki merte próbálni a **Parallel Reality** nevű élményt, a repülőtéren egy kijelző mellett elnézve személyes üdvözlést és személyre szabott repülési információkat láthatott. A megoldás különlegessége, hogy akár 100 ember is állhat a képernyő előtt és mindenkinek egyedi információkat mutat meg. A megjelenített pixelek mindegyike csak bizonyos szögekből látható és az adott személy helyzetét kamerák határozzák meg.

A cég azért választotta Detroitot a teszthez, mert a központi folyosója ideális egy nagyméretű kijelző elhelyezésére, amelyet sok Delta-ügyfél egyszerre láthat. A Michigan Live **tudósítása** alapján a kaliforniai székhelyű **Misapplied Sciences** által megalkotott rendszer június vége óta működik. A projektet a Delta Airlines támogatta és a fejlesztés egyelőre

kizárólag a légitársaság utasai számára érhető el. Aki részt szeretne venni a **Parallel Reality** élményben, annak vagy be kell szkennelnie a beszállókártyáját vagy be kell szkenneltetnie az arcát a terminálon. A kijelző személyre szabása a nyelv kiválasztásával válik teljessé.

A kijelzőn lévő érzékelő észleli a regisztrált felhasználók megjelenését a tábla előtt, és őket mozgás közben is követi. A megtekintési terület-ről való kilépést követően minden adat törlődik, és újra be kell jelentkezni a rendszerbe, hogy a táblán személyre szabott repülési információk jelenjenek meg. A technológia anonim, nem biometrikus objektumérzékelést használ, nem érzékeli az arcvonásokat. A Delta nem tárol biometrikus adatokat, és nem is tervezi ezt.

A Delta Airlines azért lát potenciált a technológiában, mert így az utasoknak nem kell többé egy nagy képernyőn keresgélniük a számukra fontos információkat. A Misapplied Sciences nagy tervet sző. „A párhuzamos valóságtechnológia személyre szabott élményeket nyújthat az otthonon kívül szinte bárhol, a stadionoktól kezdve a vidámparkokon át a konferencia-központokig” – nyilatkozta **Albert Ng**, a társaság vezérigazgatója.

Válogatta: **Berke Barnabásné**

Forrás: www.sg.hu

Több ok miatt kevés a nő az informatikában

Már tudható, hogy mi tartja vissza a nőket az IT-karrier kiépítésétől.

A Logitech és a Girls Who Code nevű nonprofit szervezet azt akarta **kideríteni**, hogy miért dolgozik még mindig olyan kevés nő a technológiai szektorban és hogyan lehetne ezen változtatni. A két fél nyilvánosságra hozta a **What (and Who) is Holding Women Back in Tech?** című **anyagát**, amelyben azt a kér-

dést tárgyalják, hogy miért nem emelkedik évek óta a nők aránya az informatikai vállalatoknál, sőt, ehelyett inkább csökkenő tendencia figyelhető meg. 1995-ben az informatikusok 37%-a nő volt, de ma már csak 24%-a. Az elkészített tanulmány az Amerikai Egyesült Államokban dolgozóakra vonatkozik.

Leszögezik, hogy a változás érdekében az iparágban erős elkötelezettséget kell vállalnia, meg kell érteni azokat a kihívásokat, amelyekkel a mérnöki és számítástechnikai területen dolgozó nők szembeüthetnek, és hogy mit tettek azért a szakmában dolgozó sikeres nők, hogy elérjék a jelenlegi helyzetüket. Az összegyűjtött felmérési adatok szerint a nők alulreprezentáltsága különösen a mérnöki (15 százalék) és az informatikai (25 százalék) területeken tapasztalható. Sok szoftvercég elkötelezett az úgynevezett agilis kiáltvány elvei mellett - az amerikai szoftvercégek 70 százaléka dolgozik e kiáltvány szerint. Azonban a dokumentum központi elemeit, mint például a csapatmunka, a jóindulatú együttműködés és a nyílt kommunikáció azonban csak nagyon kevés vállalatnál alkalmazzák. A szerzők szerint azonban éppen ezeknek az iránymutatásoknak a végrehajtása a megfelelő módja annak, hogy a női informatikusok számára befogadóbb munkakörnyezetet teremtsenek és ezáltal a nők nagyobb arányban legyenek jelen az iparágban.

A jelentés öt olyan kulcsfontosságú szempontot határoz meg, amelyek várhatóan nagy hatással lesznek a feltörekvő női informatikusok karrierútjára. Megállapították, hogy a személyes példaképek nagy szerepet játszanak a már az informatikában dolgozó nők esetében. A felmérés szerint a fiatal

női informatikusok 96 százaléka kapott bátorítást a személyes környezetétől, a válaszadók 60 százalékát pedig kifejezetten a tanárok vagy a saját szülei motiválták arra, hogy ezt a pályát válassza.

A számítógépek iránti szenvedély a nők számára még nagyobb munkamotivációt jelent, mint a férfiak számára: a nők 35 százaléka nyilatkozott így, de a férfi válaszadóknak csak 26 százaléka. Szintén fontos a női informatikusok számára, hogy olyan munkát végezzenek, amelynek jelentős a társadalmi hozzájárulása (a nők 92 százaléka nyilatkozta ezt). A fizetés mindkét csoport számára kevésbé számít, a jól fizetett munka a nőknek csak 33, a férfiaknak pedig 34 százaléka számára jelent motivációt.

Az informatikai pályát választó nők számára az is fontos volt, hogy képzésük során nőbarát munkacsoportokhoz juthassanak. Valószínűleg azért is, mert tízből kilencüknek már el kellett viselnie olyan „mikroagressziókat”, mint a nemük miatti tisztességtelen bánásmód vagy szexista viccek. A nők 40 százaléka mondta azt, hogy tapasztalt már szexuális zaklatást a munkahelyén, a szerzők szerint erre sürgősen fel kellene hívni az informatikai vállalatok teljes férfi munkaerő-állományának figyelmét. A férfiak továbbra is vakok a nőkkel kapcsolatos ítéletkézésre, ezért a nemek közötti egyenlőség növelése érdekében a férfiaknak lépéseket kell tenniük az önismeret felé, és a jó szándékot értelmes cselekvéssé kell alakítaniuk.

Az anyaghoz a Logitech és a Girls Who Code összesen 400 informatikai vállalat alkalmazottait kérdezte meg, egyenként 200 nőt és férfit. A válaszadók mindegyike kevesebb mint 10 éve dolgozik a szoftverfejlesztésben vagy az IT-iparban.

Válogatta: Berke Barnabásné

Forrás: www.sg.hu

Üllőn nyitotta meg első európai gyártóüzemét a Lenovo

A Lenovo hivatalosan is megnyitotta első gyártóüzemét Európában. Az Üllőn található gyár elsősorban szerver-infrastruktúra, tárolórendszerek, valamint csúcskategóriás PC-munkaállomások építésére összpontosít, amiket az egész európai, közel-keleti és afrikai régióban értékesít.

A beruházás, mely keretében a Lenovo kiterjeszti nemzetközi gyártási tevékenységeit, jelentős gazdasági potenciált jelent mind a magyarországi magán-, mind pedig az állami szektor számára a megnövekedett termelési kapacitás, a helyi beszállítókkal való együttműködés megnövekedett lehetőségei és az új munkahelyek teremtése révén. A gyár már több mint 1000 teljes munkaidős alkalmazottat foglalkoztat különböző mérnöki, vezetői és operatív munkakörökben, és a létszám tovább fog növekedni, ahogy a létesítmény a teljes kapacitás felé halad.

Az erős infrastruktúra, a képzett munkaerő és az Európa közepén elhelyezkedő Magyarország tökéletes helyszínt biztosít a Lenovo első európai saját gyártóüzemének. Emellett a Lenovo beruházásának egy részét a Nemzeti Befektetési Ügynökség (HIPA) helyi kormányzati ösztönzőkkel támogatta.

„A Lenovo globális gyártási és ellátási lánc stratégiájának részeként nagy örömeinkre szolgál, hogy új, saját gyártóüzemet nyitunk Üllőn. Ez a bejelentés határozott helyet biztosít Magyarországnak a Lenovo gyártási helyszínei között a világ minden táján. Erre rendkívül büszkék vagyunk, mivel Magyarország rendkívül jó összeköttetéssel rendelkezik, amely közelebb visz minket európai ügyfeleinkhez. Helyi szempontból a saját gyártóüzemünk megnyitása pozitív hatással lesz a munkahelyekre és a tágabb ökoszisztémára, amely egy új gyártóüzem létrehozásával jár.” – mondta el *Lukács Anita*, a Lenovo Magyarország ügyvezető igazgatója.

Ésik Róbert, a Nemzeti Befektetési Ügynökség (HIPA) vezérigazgatója hozzátette: „Nagy örömeinkre szolgál, hogy a Lenovo, a globális gyártásban nagy múltra visszatekintő iparági vezető vállalat úgy döntött, hogy együttműködik velünk, és Magyarországra telepíti új létesítményét. Most, hogy a gyártóüzem hivatalosan is megnyílt, arra számítunk, hogy a helyi beszállítók számára is új együttműködési lehetőségek nyílnak meg, amelyek hozzájárulnak Magyarország virágzó gazdasági környezetéhez.”

A két háromemeletes épületben közel 50 000 négyzetméteren működő új létesítmény a Lenovo egyik legnagyobb gyártóüzeme. A gyártósor naponta több mint 1000 szervert és 4000 munkaállomást képes gyártani – mindegyiket kifejezetten az ügyfelek igényeire szabva. Az innovatív automatizálási képességek mindenhol megtalálhatóak, beleértve az első osztályú épületirányítási rendszert, amely az üzemben és a logisztikai területen működik a hőmérséklet, a páratartalom, az eszközök állapotának és a DIMM robotok címkézésének nyomon követésére. Ez lehetővé teszi a Lenovo számára a termékek optimális minőségellenőrzését.

Az új, kifejezetten erre a célra épített épületet 0,5 megawatt kapacitású napelemekkel szerelték fel, ami egy kisebb falu energiaellátásához elegendő. Az eszközök helyi gyártása drámaian csökkent a termékek szállítási idejét és távolságát, így hatékonyabb és fenntarthatóbb áruszállítási lehetőségeket biztosít. Mindez az innovatív gyártási folyamatokkal -mint például a Lenovo szabadalmaztatott alacsony hőmérsékletű forrasztási eljárása- együttesen segíti a Lenovot a tudományosan megalapozott klímacéljainak elérésében.

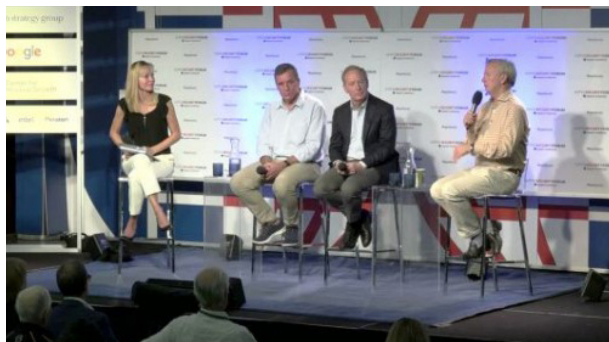
A magyarországi létesítmény része a Lenovo globális gyártási és ellátási lánc stratégiájának, amely a világ több mint 35 gyártóhelyéről – többek között Argentínából, Brazíliából, Kínából, Németországból, Magyarországról, Indiából, Japánból, Mexikóból, az USA-ból és Magyarországról – 180 piacra szállít. A Lenovo széles körben ismert globális hibrid gyártási modelljéről, amely magában foglalja a házon belüli és a bérnyártás együttes alkalmazását. Ez a módszer a vállalat versenyelőnyének egyik legfontosabb forrása, amely nagyobb hatékonyságot és ellenőrizhetőséget biztosít a termékfejlesztés és az ellátási lánc működése felett, lehetővé téve az ügyfelek igényeinek hatékonyabb kielégítését.

Válogatta: *Berke Barnabásné*

Forrás: www.sg.hu

A mesterséges intelligencia olyan veszélyes, mint az atombomba

A Google egykori vezetője szerint a nagyhatalmaknak önkorlátozást kellene tanúsítaniuk.

Eric Schmidt, a reklámcég korábbi vezérigazgatója az Aspeni Biztonsági Fórumon a féktelen mesterséges intelligencia-fegyverkezési versenytől óvott. A **menedzser úgy véli**, hogy a mesterséges intelligencia olyan veszélyes, mint az atombomba. Kifejtette, hogy munkába állásakor még ő maga is naiv volt a technológia erejét illetően. Az üzletember egy új megállapodás megkötését szorgalmazta, amelyet a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés mintájára dolgoznának ki és fogadnának el.

Schmidt rámutatott az Amerikai Egyesült Államok és Kína közötti mesterséges intelligencia-fegyverkezési verseny veszélyére és a jelenlegi helyzetet az 1950-es és 1960-as évekhez hasonlította, amikor egy esetleges nukleáris támadás horror-forgatókönyve Damoklész kardjaként lebegett egyes országok felett. Miután az USA 1945 augusztusában atombombát dobott Hirosimára és Nagaszakira, pár évvel később Kína és a Szovjetunió is létrehozta a saját fegyvereit. Az USA, Kína és a Szovjetunió mellett Franciaország és Nagy-Britannia is azon öt

ügynevezett hivatalos atomhatalom közé tartozott, amelyek aláírták az 1970-ben hatályba lépett atom-sorompó-szerződést, igaz, azt Franciaország és Kína csak 1992-ben jegyezte ellen. Ezenkívül India, Pakisztán, Észak-Korea és Izrael is rendelkezik nukleáris fegyverekkel.

Hivatalosan ezek az eszközök kölcsönösen elrettentő hatásúak. Az elmélet szerint a nukleáris hatalmak azért tartanak az első csapástól, mert fel kell tételezniük, hogy a másik nukleáris hatalom vissza fog csapni - és végül a világ, ahogyan mi ismerjük, megsemmisülne. A meglepetések elkerülésére ezért a kísérleti rakétakilövések előtt az államok előre figyelmeztették egymást, így növelték az egymás iránti bizalmat. Schmidt valami hasonló szabályozást követel a mesterséges intelligencia ágazat számára.

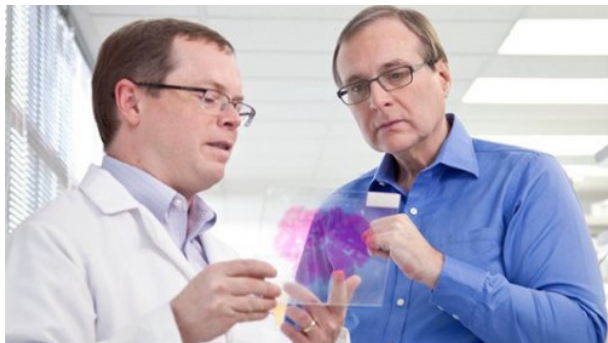
Szerinte ez az egyetlen módja annak, hogy megakadályozzuk, hogy a világ egy mesterséges intelligencia által kiváltott katasztrófával érjen véget. Kínának és az USA-nak ennek megfelelően tárgyalnia kellene egy békés egymás mellett élésről szóló szerződésről - függetlenül attól, hogy mit gondolnak a másik országról és annak politikai rendszeréről. Probléma, hogy kormányzati szinten még egyik ország sem áll készen erre, még azt se tudni ki fog az elképzelt asztalhoz ülni, nemhogy a konkrét kérdésekről vitatkoznának.

Válogatta: Berke Barnabásné

Forrás: www.sg.hu

Elárverezik Paul Allen műgyűjteményét

Halála után négy esztendővel teljesül a Microsoft társalapítójának végakarata.

2018 októberében [elhunyt Paul Allen](#), aki 1975-ben [Bill Gatesszel](#) közösen létrehozta a Microsoftot. A vállalat elnevezése Allentől származott. Allen 1982-ben súlyos betegség miatt kilépett a cégtől, 2000-ben pedig igazgatótanácsi tagságáról is lemondott. Közben megalapított egy befektetési társaságot, tulajdonosa lett a Seattle Seahawks NFL- és a Portland Trail Blazers NBA-klubnak, valamint létrehozott három kutatóintézetet is. Allen már 2010 júliusában [jelezte](#), hogy jótékony célra ajánlja fel vagyona nagy részét.

Most a Christie's aukciósház [bejelentette](#), hogy novemberben elárverezi a Microsoft társalapítójának egymilliárd dollár értékű műgyűjteményét. Ez lesz a világ történetének legnagyobb művészeti árverése. A befolyó bevételt teljes egészében jótékonyági célokra fordítják.

Allen gyűjteményének árverésén a Christie's-nél összesen mintegy 150 műalkotás kerül eladásra, amelyek mintegy 500 év alatt készültek. Az elhunyt üzletember gyűjteményének egyik bemutató darabja [Paul Cézanne](#) francia festő La Montagne Sainte-Victoire című festménye, amelynek becsült értéke meghaladja a 100 millió dollárt. Ma Paul Allen vagyonát a nővére, [Jody Allen](#) kezeli. A mene-

dzser non-Hodgkin limfómában szenvedett, és kezdetben sikeresen kezelték a rákot. A háttérbe vonulásának a másik oka a Bill Gatesszel való egyre rosszabb kapcsolata volt.

Jody Allen, a hagyaték végrehajtója így nyilatkozott: „Paul számára a művészet egyszerre volt analitikus és érzelmi. Úgy vélte, hogy a művészet a valóság egyedi látásmódját fejezi ki - a művész belső állapotát és belső szemléletét ötvözve – olyan módon, hogy az mindannyiunkat inspirálhat. A gyűjteménye tükrözi érdeklődésének sokszínűségét, sajátos misztikumával és szépségével. Ezek a művek oly sokak számára jelentenek oly sokat, és tudom, hogy a Christie's gondoskodik majd tiszteletteljes szétosztásukról, hogy Paul kívánságának megfelelően óriási értéket teremtsenek a jótékonyági célokra.”

[Guillaume Cerutti](#), a Christie's vezérigazgatója hozzátette:

„Paul Allen inspiráló személyisége, a művek rendkívüli minősége és sokszínűsége, valamint a teljes bevétel emberbaráti célokra való fordítása olyan egyedülálló kombinációt alkot, amely a Paul G. Allen-gyűjtemény eladását példátlan méretű eseménnyé teszi. Paul életét az a vágy vezérelte, hogy jobbá tegye a világot. Úgy véljük, hogy gyűjteményének árverésen való bemutatása és a szélesebb közönség számára való megismertetése méltó tisztelgés lesz Paul Allen víziójának és örökségének megünneplésére. Megtiszteltetés és kiváltság számunkra, és hálánkat fejezzük ki a Paul G. Allen Estate-nek, amiért a Christie's-t választotta partneréül ehhez a projekthez.”

Válogatta: Berke Barnabásné

Forrás: www.sg.hu